Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 95 (7235). ● 17 май, 1980 йил ● ШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгашида қатнашган Совет делегацияси 15 майда Варшавадан Москвага қайтиб келди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи маршали Н. В. Огарков бор эди.

Делегацияни аэродромда ўртоқ Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, М. С. Горбачев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, КПСС Марказий Комитети аъзолари, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзолари ва бошқа ўртоқлар кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. М. Замятин, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев, СССР Министрлар Совети Раисининг ёрдамчиси Б. Т. Бацанов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари Г. Х. Шахназаров делегация билан бирга Москвага қайтиб келдилар.

Кутиб олувчилар орасида ПХРнинг СССРдаги элчиси К. Ольшевский бор эди.

(ТАСС).

ЕМ-ХАШАК—ГЎШТ, СУТ ДЕМАК

ТАШАББУС ИЗДОШЛАРИ

Ўнинчи беш йилликнинг якуиловчи йилида колхозимиз меҳнаткашлари чорвачиликни янада жадал суръатларда ривожлантириш, сут гўшт етиштириш ва давлатга сотишни кескин кўпайтириш юзасидан зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилганлар. Уларнинг муваффақиятли бажарилиши мустаҳкам озуқа базасига ҳам боғлиқ. Шунинг учун ҳам хўжалигимизда озуқа экинлари майдонларини кенгайтириш, уларнинг ҳосилдорлигини ошириш чоралари кўрилмоқда.

Бригадамизда пахта билан бир қаторда силос учун маккажўхори ҳам етиштирилади. Бу йил 23 гектар майдонга маккажўхори экдик. Мўл ҳосил етиштириш учун далаларни экишга тайёрлашга катта эътибор бердик. Ҳар гектар майдонга 10 тоннадан гўнг солинди. Экиш олдидан эса гектарига 150 килограммдан аммофос солинди. Бу тупроқ унумдорлигини оширишга хизмат қилди.

Барча майдонларга маккажўхорининг серҳосил навк уруғи экилди. Экиш қулай агротехника муддатларида ўтказилганлиги туфайли маккажўхорини бир текис ундириб олишга муваффақ бўлдик. Шундан сўнг тезлик билан қатор ораларига ишлов беришга киришдик. Механизаторимиз А. Омонов қисқа муддат ичида биринчи культивацияни тугаллади. Маккажўхори 5—6 барг чиқаргандан кейин озиқлантиришни ҳам бошлаб юбордик. Бунда ҳар гектар майдонга 150 килограммдан азот ва 100 килограммдан фосфор ўғити солинди.

Ҳозирги кунларда маккажўхори суғоришни тугаллаётирмиз. Тажрибали сувчи М. Деҳқонов маккажўхори обиҳаётга қондирилиши учун бутун тажрибасини ишга солмоқда.

Бригадамиз аъзолари Коммунистик районидаги «Политотдел» колхози меҳнаткашларининг 1980 йилда озуқа экинларидан юқори ҳосил етиштириш ва мўл ем-хашак жамғариш юзасидан бошлаган ажойиб ташаббусларини якдиллик билан қўллаб-қувватладилар. Биз ҳам бу ташаббусга қўшилиб, ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида маккажўхоризорларнинг ҳар гектаридан камида 800 центнердан силосбоп поя олиш учун қарор қилдик.

Маккажўхори серҳосил бўлиши учун қатор оралари яна икки марта юмшатилади. Ўсимлик 8—10 барг чиқаргандан сўнг иккинчи озиқлантиришни ҳам ўтказамиз. Бунда ҳар гектар майдонга 150—200 килограммдан минерал ўғитлар солинади. Маккажўхорикорлар суғоришга алоҳида эътибор берадилар. Суғориш билан бир йўла шарбат оқизишни ҳам йўлга қўямиз.

Бригадамиз аъзолари КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1980 йилда дағал ва ширадор ем-хашак етиштиришни кўпайтириш ҳамда уларнинг сифатини ошириш юзасидан қўшимча чоралар тўғрисида»ги қарорига амалий иш билан жавоб бериш учун астойдил ғайрат қилмоқдалар. Улар чорва молларига мустаҳкам озуқа базаси яратишга муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

А. МАМАДАЛИЕВ,
Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш бўйича 1980 йил учун белгиланган тадбирларни муддатидан илгари бажарилиши учун районлар, совхозлар, колхозлар ўртасида ўтказилаётган социалистик мусобақанинг тўрт ойлик якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Тошкент районига** (район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Т. Толипов, район ижроия комитетининг раиси А. Қ. Абдубалиев, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Р. Усмонова, қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов органлари ходимлари касаба союзлари район комитетининг раиси Р. Тошпўлатов, район комсомол комитетининг секретари С. Аъзамов ўртоқлар) берилади. Бу район 1979 йилга нисбатан давлатга гўшт сотиш бўйича 22,3 процент, сут бўйича 12,7 процент, тухум бўйича 24,9 процент ўсишга эришган, шунингдек, маҳсулот етиштириш суръатлари анча юқори бўлиши таъмин этилган, чорва моллари ва паррандалар сони кўпайиб, уларнинг маҳсулдорлиги ортган.

Байроқ Калинин районидан олиб берилади.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бекобод районидаги А. Мавлонов номли** совхозга (директори И. Аҳмедов, партия комитетининг секретари А. Мусаев, ишчилар комитетининг раиси А. Давлатов, комсомол комитетининг секретари С. Х. Туропов ўртоқлар) берилади. Бу совхоз давлатга гўшт сотиш ярим йиллик ҳажмини 159 процент, сут бўйича 62,3 процент, тухум бўйича 195,8 процент бажарган, маҳсулот етиштириш, чорва моллари ва паррандалар сонини кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш соҳасида энг юқори ўсишга эришган.

Байроқ Калинин районидаги Охунбобоев номли совхоздан олиб берилади.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бўка районидаги Ильич номли колхозга** (раиси И. Тошпўлатов, партия ташкилотининг секретари К. Азимбоев, ишчилар комитетининг раиси У. Ниёзқулов, комсомол комитетининг секретари К. Нишонов ўртоқлар) берилди. Бу колхоз давлатга гўшт сотиш ярим йиллик ҳажмини 350,0 процент, сут бўйича 108,6 процент, тухум бўйича 160,0 процент бажарган. Чорва моллари ва паррандалар сонининг кўпайиши ва маҳсулдорлигининг ортиши таъмин этилган.

Байроқ Тошкент районидаги Ильич номли колхоздан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Тошкент районига, Бекобод районидаги Мавлонов номли совхозга, Бўка районидаги Ильич номли колхозга биттадан енгил машина ажратиш топширилди.

Оққўрғон районидаги Ҳ. Олимжон номли колхоз пахтакорлари беш йилликнинг якунловчи йилида ҳосилдорликни ҳар қачонгидан ҳам оширишга аҳд қилишган. Айни кунларда хўжалик пахтазорларида текис униб чиққан ғўза ниҳоллари барқ уриб ривожланмоқда. Чунки, колхоз аъзолари биринчи комплекс ишловни қулай муддатларда сифатли ўтказдилар. Айниқса Р. Боиров бошлиқ бригада далаларидаги ғўзанинг авжи баланд. Бригаданинг моҳир механизатори Ўрозали Ортиқов шу кунларда ғўза қатор ораларини учинчи марта юмшатмоқда. Колхоз мутахассислари ва тажрибали пахтакорлардан тузилган сифат комиссияси унинг ишига юқори баҳо бермоқда. Суратда: колхоз бош агрономи А. Сарибоев бригада бошлиғи Р. Боиров билан культивациянинг сифатини кўздан кечирмоқда.

Н. Эргашев фотоси.

АРПА ЎРИЛМОҚДА

Тошкент районидаги «Ленинград» совхозининг Тоғай Мусаев бошлиқ ем-хашак бригадаси коллективи 20 гектар майдонда чорва моллари учун арпа етиштирдилар. Ҳозирги пайтда арпа чорва молларига бериш учун ўрилмоқда. Механизатор Раҳимжон Комилов «Вихрь» комбайнида кунига 1,5—2 гектар майдондаги арпани ўряпти. Кўк масса билан боқилаётган сигирлар маҳсулдорлиги ортяпти.

Т. ДУСОНОВ.

20 ТОННАЛИК ПИЛЛА ХИРМОНИ УЧУН

БЎКА районидаги «Ленин йўли» колхозининг пиллачилари ҳақида гап кетганда Умри Абдуллаевани биринчилар қатори тилга олишади. Бу бежиз эмас, албатта. Бир неча йилдирки, у бошлиқ звено аъзолари ҳар қути қурт уруғидан 100 килограммга етказиб пилла етиштириб келмоқдалар.

Айниқса, звенонинг ўтган хўжалик йилида эришган муваффақиятлари қувончли бўлди. Ипак тола миришкорлари ҳар қути қурт уруғидан 104 килограммдан аъло сифатли хомашё йиғиштириб олдилар. Звено аъзоларининг тадбиркорлиги туфайли шундай катта ютуққа эришилди.

Звенонинг Тошбуви Қўшиева, Жамила Кудимова сингари «кумуш тола» ижодкорлари 10—12 йилдирки, ўз касбларини эъзозлаб келишади. Улар шу давр ичида орттирган бой тажрибаларига таяниб бу йил ҳам қурт боқишга пухта тараддуд кўришди. Эрта баҳорданоқ пиллахоналар тартибга келтирилиб, турли касалликларга қарши икки маротаба дезинфекция қилинди. Сўкичакларнинг қулай ва мустаҳкам бўлишига алоҳида аҳамият берилди.

Ҳозир звено аъзолари парвариш қилаётган 6 қути қурт пилла ўраш арафасида.

— Бундай пайтларда ниҳоятда эҳтиёткорлик талаб этилади, — дейди звено бошлиғи Умри Абдуллаева. — Чунки, ҳосилнинг тақдирини, сифатини мана шу давр ҳал қилади. Қуртхоналарнинг ҳарорати 25—27 даражадан ошмаслиги, нисбий намлик эса 55—60 процент бўлиши керак. Хонани вақти-вақти билан шамоллатиб туришга ҳам аҳамият бериш лозим. Шу ёшда тўйдириб боқилган қурт тез дастага кириб, бўлиқ пилла урайди.

Звеномиз аъзолари яқинда масбуотда эълон қилинган илғор пиллачилар ташаббусига қўшилиб, ҳар қути қурт уруғидан пландаги 65 ўрнига 110 килограммдан «кумуш тола» топширишга аҳд қилдилар. Ҳамма хоналардаги ипак қурти яхши шароитда соғлом ривожланди. Белгиланган юксак марранн сўзсиз эгаллаймиз.

«Ленин йўли» колхозининг барча пиллачилари ҳам ташаббускорлар изидан бориб омилкорлик билан иш юритмоқдалар. Колхоз аъзолари бу йил ҳар қути қурт уруғидан 85 килограммдан пилла етиштириб, давлатга жами 20 тонна хом ашё сотиш мажбуриятини олганлар.

Ф. МУҲИДДИНОВ,
Х. ПАРДАЕВ.

НИШОНА

РЕПОРТАЖ

Турсуной опа кенг сўрилар оралаб, ипак қуртига барг солмоқда эди. Бирданига унинг нигоҳи ғаналар орасидаги оппоқ пиллага тушди. Беихтиёр қувониб кетди.

— Нишона, — деди мамнун жилмайиб.

Қувонмай бўладими? Бир неча кунлардан бери кечани-кеча, кундузни-кундуз демай сидқидилдан қилган меҳнатлари мана энди ўз самарасини бераётир.

Ипак қурти боқиш ўта нозик иш. У катта тажриба, билим ва маҳорат талаб этади. Ипак қуртини ўз вақтида озиқлантириш, хонада белгиланган миқдордаги иссиқлик ва намликни сақлаб туриш, вақти-вақти билан ҳавони янгилаш муҳим аҳамиятга эга. Турсуной опа ана шу билим ва кўникмаларни тўлиқ эгаллаган, бой тажриба орттирган.

У аста-секин ҳосил бўлаётган оппоқ пиллага, ҳарир парда ичида ўзи ғумбакка айланаётган ипак қуртининг бир маромдаги ҳаракатларини завқ-шавқ билан кузатар экан, қилинажак ишлар режасини белгилаб олди. Психрометр ва термометрга қаради:

«Ҳавони янгилаш, ҳароратни бироз кўтариш керак. Кейин сўкичакларнинг бурчакларига қоровул даста қўйса бўлади. Бу оммавий равишда даста қўйиш олдидан ипак қуртининг тайёр ва тайёрмаслигини аниқлаб беради. Энг муҳими эса баргдан қолдирмаслик лозим...»

Ана шу хаёллар билан Турсуной опа ишларини давом эттирар, озуқага тўйиб ялтираб қолган ипак қуртига меҳр билан боқарди. Уст-ма-уст юк машинасининг сигнали эшитилди. Пиллачи деразадан ташқарига қаради. Барг келтиришибди.

Ваҳоб Ражабов, Абдутолиб Бозорбоев каби бригада азаматлари барака топишсин. Тутни сифатли қирқиб, вақтида баргни қуртхонага жўнатишяпти.

Йўл ва ариқ бўйларига йил сайин планли равишда тут кўчати экилаётганлиги учун кейинги йилларда барг танқислиги сира ҳам сезилмай қолди. Озуқа мўл бўлиб, вақтида етказиб берилса, ҳар қандай қийинчилик ҳам чекинаверар экан.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг Мўмин Ҳожиев бошчилик қилаётган бригаданинг илғор пиллачиси Турсуной Ражабова область илғор пиллачиларининг ҳар қути қурт уруғидан 100—120 килограммдан сифатли хом-ашё етказиб бериш юзасидан бошлаган ташаббусига биринчилар қаторида қўшилган эди. Ваъдасига вафо қилаётган бу меҳнатсевар аёл боқимидаги бир қути қурт уруғидан давлатга 120 килограмм сифатли «кумуш тола» етказиб бериш учун астойдил ғайрат-шижоат кўрсатаётир.

— Коллективимиз ўртасида область пиллачилари мусобақаси шартлари кенг оммалаштирилган, — дейди бригада бошлиғи. — Шунинг учун ҳам бу муҳим ва долзарб мавсумга колхозчилар билан пенсионерлар, бошқа касб эгалари ҳам жалб қилинган. Масалан, ўқитувчи Б. Қосимова ўз оиласи аъзолари билан бирга беш қути қурт уруғини парвариш қилаётир.

Биз бригада бошлиғи билан суҳбатлашиб, дала айланар эканмиз бунинг гувоҳи бўлдик. Азамат пиллачиларнинг 22 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан камида 80 килограммдан сифатли хом ашё етказиб, беришдек юксак мажбуриятларини яқин кунлар ичида бажаришларига тўла ишонч ҳосил қилдик.

Р. ШЕРАЛИЕВ.

ЗАРБДОР МЕҲНАТ ҚИЛАЙЛИК

ОЙЛИК ИҚТИСОДИЙ ОБЗОР

ОБЛАСТИМИЗ меҳнат коллективлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ана шундай шиор остида ишламоқдалар. Улар халқ хўжалигининг барча тармоқларини бир маромда ва комплекс ривожлантиришни таъминлаш учун ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, мавжуд омиллар ва резервлардан кўпроқ фойдаланиш билан боғлиқ бўлган муҳим масалаларни муваффақиятли ҳал қилмоқдалар.

Кўпчилик коллективларда меҳнатга ижодий муносабатда бўлиш, ташаббус билан ишлаш муҳити вужудга келтирилган. Областимиздаги 140 бирлашма ва корхона коллективи ўз ваъдасининг устидан чиқиб, ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш суръатлари бўйича ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажарди, ўнларча минг ишлаб чиқариш илғори шахсий беш йиллик топшириқларини бажарди ва ҳозирги вақтда навбатдаги беш йиллик ҳисобига ишламоқда.

Тошкент область ва Тошкент шаҳар саноатчилари КПСС XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, улуғ доҳий В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллигини ва жаҳон меҳнаткашларининг бирдамлик куни — 1 Майни муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш туфайли шу йилнинг тўрт ойлик планини муддатдан илгари 29 апрелда бажардилар. Пландагидан ташқари салкам 36 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Областимиздаги барча шаҳарлар ва районлар индустрияси бу кўрсаткич бўйича планни ортиғи билан адо этди.

Саноат ишлаб чиқариши ҳажми ўтган йилнинг тўрт ойига нисбатан пландаги 2,8 ўрнига 4,7 процент ортди, меҳнат унумдорлигининг ортиши эса топшириқдаги 1,5 ўрнига 3,2 процентни ташкил этди. Саноатнинг ёқилғи, химия, машинасозлик ва металл ишлаш, ўрмон ва озиқ-овқат тармоқларида ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлиги жадал суръатлар билан ўсиб бормоқда.

Тошкент, Олмалиқ, Ангрен, Оҳангарон, Чирчиқ, Янгийўл шаҳарлари, шунингдек Оҳангарон, Бўстонлиқ, Бўка, Калинин, Оржоникидзе, Тошкент ва бошқа районлар корхоналари коллективлари зиммага олган мажбуриятларини зиёдаси билан адо этмоқдалар.

Шу йилнинг ўтган тўрт ойида топшириқдагидан ташқари кўп миқдорда кўмир қазиб чиқарилди, электр энергияси ҳосил қилинди, минерал ўғитлар, химия асбоб-ускуналари, қишлоқ хўжалик машиналари, пахта териш машиналари, трактор ва трактор прицеплари, культиваторлар ва сеялкалар, компрессорлар, асбоцемент қувурлари, чинни ва фаянс буюмлари, сабзавот-мева консервалари, халқ истеъмоли товарларининг кўпгина турлари, маданий-маиший ва рўзғор товарлари ишлаб чиқарилди.

Қатор ишлаб чиқариш коллективлари маҳсулот тайёрлаш ҳажмини янада кўпайтиришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бу кўмир қазиб чиқаришни кўпайтириш, куч трансформаторлари, кабель буюмлари, экскаваторлар, тракторлар, трактор прицеплари, сирланган идишлар, газ плиталари, асбоцемент қувурлари, пойафзал, мебель, колбаса маҳсулотлари ва бошқа халқ истеъмоли товарларини ўтган йилнинг тўрт ойидагига нисбатан анча кўп ишлаб чиқаришни таъминлаш имконини берди.

Электрон техника, резина техника, «Ташсельмаш» заводлари, Тошкент ГРЭСи, Ангрен кўмир разрези, В. П. Чкалов номидаги авиация, «Қизил тонг», «Малика», Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли, «Ўртоқ», «Лаззат», «Тошкент» ишлаб чиқариш бирлашмалари ва қатор бошқа корхоналар коллективлари меҳнатда муттасил юқори кўрсаткичларга эришишга қаратилган ташкилий ишларни оқилона олиб бормоқдалар.

Маҳсулотни аттестация қилиш тобора кенгаяпти. Фақатгина шу йилнинг ўтган тўрт ойида 198 та саноат маҳсулотига Давлат сифат белгиси берилди. Натижада шундай фахрли белги билан чиқарилаётган буюмлар тури 1056 тага етди.

Меҳнат унумдорлигининг ошиши ишлаб чиқариш самарадорлиги ортишининг энг муҳим кўрсаткичларидан биридир. Хўжалик раҳбарлари меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича план топшириқларини бажаришга тобора катта эътибор бермоқдалар. Шу туфайли ҳам Чирчиқ шаҳри, Оққўрғон, Оҳангарон, Бўка, Ғалаба, Пискент, Паркент районлари маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг бутун ўсишига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришдилар. Тошкент ва Янгийўл шаҳарлари корхоналари ҳам бу кўрсаткич бўйича мажбуриятларнинг бажарилишини таъминладилар.

Лекин, барча корхоналар коллективлари ҳам мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланишяпти, деб бўлмайди. Айрим корхоналар коллективлари ишлаб чиқаришнинг сифат кўрсаткичларини яхшилаш билан етарли шуғулланишмаяпти. Бекобод цемент комбинати апрель ойида яна қониқарсиз ишлади. Йил бошидан бери белгиланганига нисбатан 25,2 минг тонна кам цемент реализация қилинди. Бекобод ва Бўстонлиқ районидаги асфальт-бетон заводлари, Тошкент тамаки фабрикасида иш қониқарсиз ташкил этилган. Олмалиқдаги 5-темир-бетон буюмлари заводи ва Чирчиқдаги 9-ғишт заводлари бошқармаси шу йилнинг биринчи кварталидаги қолоқликнинг ўрнини тўлдирмадилар. Республика Бинокорлик материаллари саноати министрлиги Бекобод норуда материаллар заводи учун зарур миқдорда темир йўл вагонлари етказиб беришни планлаштирмади. Бунинг оқибатида истеъмолчиларга 294 минг сўмлик тайёр маҳсулот кам етказиб берилди.

Пўлат ва прокат, олтингугурт кислотаси, куч трансформаторлари, цемент, йиғма темир-бетон буюмлари асбоцемент шифери, иморатбоп ғишт, дераза ойнаси, пардоз керамика плиталари, тикувчилик ва гилам буюмлари, пахта толаси ва халқ истеъмоли товарларининг айрим турларини планда белгиланган миқдорда ишлаб чиқаришдан ҳали ҳам орқада қолинмоқда. Юқорида санаб ўтилган товарларнинг айримларини ишлаб чиқариш ўтган йилдаги даражадан ҳам камайиб кетди.

Кўрилган чораларга қарамай, корхоналар планларини ўзгартиришдек қораланган практика ҳамон давом этмоқда. Бу ишлаб чиқаришнинг бир маромда боришига ҳалақит бераяпти. Коллективлар фаолиятида уйғунсизликни вужудга келтирмоқда. Ишлаб чиқариш ҳажмини қатъий суръатлар билан оширишни таъминлаш ва план топшириқларини бажаришда қийинчиликлар туғдирмоқда. Айниқса, республика Озиқ-овқат саноати ва Бинокорлик материаллари саноати министрликлари корхоналарида планни ўзгартириш ҳоллари тез-тез учрамоқда.

Давлат олдидаги қарзни тезроқ узиш, истеъмолчиларга планда белгиланган барча маҳсулотнинг ўз вақтида ортиб жўнатилишини таъминлаш қолоқликка йўл қўйган коллективларнинг муҳим вазифасидир. Бу масалани ҳал қилишда социалистик мусобақадан оқилона фойдаланиш керак.

Чунки, мусобақа ҳар бир коллектив олдида турган вазифа муваффақиятли бажарилишининг энг муҳим омили ҳисобланади. У оммалашган ҳар бир корхонада ишлаб чиқариш кўрсаткичлари муттасил яхшиланиб боради. Трансформатор, «Сантехлит» заводлари, жунни қайта ишлаш фабрикаси коллективлари «Барча буюртмаларни муддатида бажарамиз» шиори остида оммавий кураш олиб бораётгани учун ҳам истеъмолчиларнинг буюртмаларини ўз вақтида ва сифатли бажармоқдалар.

Илғор тажриба катта бойликдир. Айниқса, хўжалик юритишда ундан оқилона фойдаланиш керак. Илғор тажрибани оммалаштириш ва жорий қилишда сусткашликка, ўзибўларчиликка йўл қўйиб бўлмайди. Айниқса, бу экономиканинг муҳим тармоғи ҳисобланган транспортга оиддир. Масалан, юк темир йўл вагонлари етишмаслиги каби муаммони олиб кўрайлик. Буни ҳал қилишнинг асосий йўли ҳаракатдаги составларнинг юк ортиш ва тушириш вақтида туриб қолишини камайтиришдир. Лекин, кўп корхоналарда шундай бўлмаяпти. Масалан, Эйвалек ихтисослашган темир-бетон комбинатида апрель ойида ҳар бир вагондаги юкни тушириб олиш ва ортиш учун 4,9 соат сарфланган. Ваҳоланки, норма бўйича у 2,6 соат бўлиши керак эди. Шу сабабли вагонлар 2739 соат ўрнига 4836 соат туриб қолган. Олмалиқ химия заводида эса ҳар бир вагоннинг туриб қолиши 8,2 соатни ташкил этган. Норма бўйича эса у 6,3 соатдан ошмаслиги керак. Бунинг оқибатида вагонлар йил бошидан бери белгиланганига нисбатан 5,3 минг вагон-соат ортиқ туриб қолган. Оҳангарон цемент комбинати ва бошқа корхоналарда ҳам шундай аҳвол ҳукм сурмоқда.

Давлат планлари ва мажбуриятларни бир маромда ва белгиланган муддатда бажариш, илғор тажриба ва мавжуд резервлардан тўлароқ фойдаланиш областимиз саноатчиларининг шу кунлардаги энг муҳим вазифасидир. Умуман ўнинчи беш йиллик ва унинг сўнгги йили план топшириқларини муваффақиятли бажариш шуни тақозо этади.

Ж. РИЗАЕВ,
Тошкент область статистика бошқармаси бошлиғи.

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ТАЪЛИМ СИСТЕМАСИДА 1979-1980 ЎҚУВ ЙИЛИНИ ТУГАЛЛАШ ЮЗАСИДАН

ТАВСИЯЛАР

ПАРТИЯ ўқуви ва иқтисодий таълим системасида 730 мингга яқин коммунист, комсомол ва партиясиз ходимлар ўқув йилини тугалламоқда.

Бу ўқув йили шу билан диққатга сазоворки, у В. И. Ленин таваллудининг 110 йиллиги нишонланган йилда ўтмоқда. Шу муносабат билан айтиб ўтиш лозимки, областимизда тингловчиларнинг 80 процентга яқини В. И. Ленин биографияси ва асарларини ўрганди.

Шунингдек, ўқув йилида КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш, совет кишиларининг коммунистик онглилигини янада ошириш, коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишдаги фаоллигини кучайтириш соҳасида изчил иш олиб борилди.

Жумладан «Дунёни ўзгартирувчи таълимот», «Ривожланган социализм: назария ва практика масалалари», «В. И. Ленин. КПСС Коммунистик ахлоқ тўғрисида», «КПСС иқтисодий сиёсати», «КПСС аграр назарияси ва сиёсати», «Социалистик турмуш тарзи» сингари янги курслар ва программаларнинг ўрганилиши партия ўқувининг жанговарлигини оширишда муҳим аҳамият касб этди.

Тингловчилар томонидан марксизм-ленинизм асосчиларининг асарлари, партия ҳужжатлари, ўртоқ Л. И. Брежнев асарларининг ўрганилишида назариянинг амалиёт билан мустаҳкам алоқада бўлишига катта эътибор берилди, машғулотлар йўналиши партия ташкилотлари, меҳнат коллективлари шу кунларда ҳал қилаётган долзарб вазифаларга қаратилди. Маълумки, ўқув йили 15 июнда тугалланади. Шу муносабат билан партия ташкилотлари сиёсий, иқтисодий таълимнинг ҳамма формаларида якунловчи машғулотлар уюшқоқлик билан ўтишига эришиш учун барча тадбирларни кўришлари даркор.

Областимиздаги 23 мингдан ортиқ пропагандистлар олдида турган асосий вазифалардан бири ўқув планларини бажариш ҳамда тингловчилар ўрганилаётган материалларнинг пухта ўзлаштиришига эришишдан иборатдир.

Шаҳар ва район партия комитетлари, сиёсий маориф кабинетлари зиммасида ўқув йилини тугаллаш соҳасида муҳим вазифалар турибди. Бунинг учун сиёсий ва иқтисодий таълимнинг барча звеноларида ўтадиган якунловчи суҳбатлар, зачётлар, имтиҳонлар ва конференцияларнинг тематикаси ва планларини ўз вақтида тузиб чиқиш зарур. Сиёсий мактаб ва семинарнинг ҳар бир тингловчиси учун якунловчи машғулотларнинг энг мураккаб ва актуал масалалари бўйича темалар ва муддатларни белгилаш, қўшимча машғулотлар, обзор-лекциялар, группа ва яккама-якка консультациялар беришни уюштириш керак.

Сиёсий маориф кабинетлари, кутубхоналарда китоб кўргазмалари, кўргазмали қуроллар ва техника воситалари тайёрлашга ҳам аҳамият бериш даркор. Ҳозирнинг ўзидаёқ пропагандистларнинг шаҳар ва район семинарларида ўқув йилини тугаллашга тайёргарлик кўриш масалаларини муҳокама этиш мақсадга мувофиқдир. Якунловчи машғулотларни ташкилий равишда ўтказишдан мақсад тингловчилар томонидан программа материалининг қай даражада ўзлаштирилганлигини аниқлашдан, ўқув давомида олинган билимларни мустаҳкамлашдан иборат бўлиб, ана шу билимларнинг амалий фаолиятда қўлланилиши лозимлигига эътиборни қаратиш зарур.

Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, пропагандистлар ўқув йилига якун ясашга тайёрланар эканлар, коммунистлар, партиясиз активлар ўқувининг қандай натижа берганлигини таҳлил қилишлари, бу борада тўпланган тажрибани умумлаштиришлари, якунловчи машғулотларни ташкил этиб, улар мазмуни ва услублари қандай бўлишини пухта ўйлаб кўришлари керак.

Ана шу якунловчи машғулотлар коммунистлар ғоявий-назарий савиясининг юксалишига кўмаклашиши, коммунистик қурилишнинг долзарб масалаларини ҳал этишда меҳнаткашлар кенг оммасининг онглилиги ва ижодий фаоллилигини оширишга хизмат қилиш зарур.

Партия ташкилотлари мазкур машғулотларни икки босқичда, 3 ва 10 июнда ўтказадилар, мактаблар ва ўқув юртларида 1 июнгача ўтказилади.

Биринчи машғулотда ўрганилаётган курслар ва проблемалар қандай ўзлаштирилганлигига якун ясалади, бу иш суҳбат имтиҳон, зачёт, рефератни ҳимоя қилиш, конференциялар ўтказиш йўли билан амалга оширилади.

Иккинчи машғулотда сиёсий ўқувнинг ҳамма формаларида «Ленин иши яшамоқда ва ғалаба қозонмоқда» мавзуида якунловчи машғулот бўлади.

Ана шу машғулотни ўтказишдан мақсад — ленинизмнинг жаҳоншумул тарихий аҳамиятини, мамлакатимиз қиёфасини қисқа бир тарихий муддат ичида тубдан ўзгартириб юборган чуқур революцион бунёдкорлик ишлари, ҳозирги замоннинг бутун қиёфаси буюк Ленин ғоялари тўғрилиги ҳамда битмас-туганмас куч-қудратидан далолат бераётганлигини ёркин мисолларда очиб беришдан иборатдир.

КПСС Марказий Комитетининг «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорида, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарёвнинг «Ленинизмнинг буюк ҳаётий кучи» докладида баён этилган қоида ва хулосалар пропагандистлар ва тингловчиларнинг диққат-эътиборида бўлиши керак.

Бошланғич ва ўрта звено тингловчилари учун ўтказиладиган суҳбат ва семинарларда қуйидаги масалаларни қараб чиқиш тавсия этилади:

В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти партия ишига, халқ ишига революцион садоқат билан хизмат қилишнинг юксак намунаси.

Ривожланган социализм — Ленин ғояларининг тантанаси.

Коммунистик партия — совет халқининг йўлбошчиси, бутун ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчисидир.

Ленинизм ва жаҳон тараққиёти.

Олий звено тингловчилари учун «Ленин иши яшамоқда ва ғалаба қозонмоқда» мавзуида назарий конференция ўтказиш тавсия қилинади. (Адабиётлар тавсиялар сўнгида берилди).

НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ ПЛАНИ:

Доклад: «РИВОЖЛАНГАН СОЦИАЛИЗМ — ЛЕНИНЧА ҒОЯЛАР ТАНТАНАСИ».

Нутқлар:

1. Янги типдаги партия тўғрисида ленинча таълимот — марксизм хазинасига қўшилган энг йирик қиссадир.

2. Хўжаликка раҳбарлик қилишнинг ленинча принциплари ва уларнинг партия XXV съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети Пленумларида **ривожлантирилиши.**

3. СССР Конституцияси — социалистик демократия тўғрисидаги ленинча таълимотнинг амалдаги мужассамидир.

4. В. И. Ленин ҳар тарафлама камолотга эришган шахсни, янги кишини тарбиялаш коммунистик қурилишнинг бош вазифалардан бири эканлиги тўғрисида.

5. В. И. Ленин социалистик мусобақа тўғрисида.

6. Ленинизм ва жаҳон тараққиёти.

Сиёсий ва иқтисодий таълимга якун ясаш юксак талабчанлик ва ишчанлик вазиятида ўтиши, машғулотларнинг назарий савияси объектив баҳоланиши, бутун ўқув жараёнининг сифати, унинг самарадорлигига аниқ баҳо берилиши мақсадга мувофиқдир.

Ўтган йилларда бўлганидек, ўқув йилининг якунларини коммунистларнинг йиғилишларида, партия комитетлари ва бюроларининг мажлисларида муҳокама этиб, ҳар бир пропагандистнинг йил давомида қилган меҳнатига баҳо бериш, энг яхши пропагандистлар тажрибасини кенг ёйиш лозим. Партия комитетлари, сиёсий маориф кабинетлари ўқув йили якунларини ҳисобга олган ҳолда пропагандистларнинг касб ва назарий тайёргарлигини янада яхшилаш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишлари керак.

Бутун ёз мавсуми давомида сиёсий мактаблар ва семинарларнинг тингловчиларини оммавий агитация ишларига жалб қилиш партия ташкилотлари, пропагандистларнинг муҳим вазифасидир. Ана шу мақсадда лекторийлар, савол-жавоб кечалари, сиёсий ахборотчиларнинг доклад билан чиқишларини ташкил этмоқ зарур.

Ҳозир давом этаётган ўқув йилини якунлаш унга якун ясаш ва тингловчиларнинг билимларини текшириб кўришдангина иборат эмас. У 1980—81 ўқув йилига тайёргарлик ишларини бошлаб юбориш билан боғлиқ ҳолда олиб борилиши мақсадга мувофиқдир. Жумладан, перспектив планларни аниқлаб олиш, тўпланган тажрибани умумлаштириб, ундан амалда фойдаланиш тадбирларини кўриш зарур. Токи янги ўқув йилида ҳам ана шу тажриба сиёсий ва иқтисодий таълимнинг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда, беш йиллик сўнгги йили вазифаларини ҳал этишда қўл келсин.

АДАБИЁТ:

К. МАРКС ва Ф. ЭНГЕЛЬС. Коммунистик партия манифести. Асарлар, 4-том.

В. И. ЛЕНИН. Нима қилмоқ керак? Тўла асарлар тўплами. 6-том.

В. И. ЛЕНИН. Бир қадам олға, икки қадам орқага. Тўла асарлар тўплами, 8-том.

В. И. ЛЕНИН. Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари. Тўла асарлар тўплами. 36-том.

В. И. ЛЕНИН. Буюк почин. Тўла асарлар тўплами, 39-том. **СССР Конституцияси (Асосий Қонуни)** Тошкент, «Ўзбекистон» нашриёти, 1978 йил.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида. КПСС Марказий Комитетининг 1977 йил 31 январдаги қарори. Тошкент, Ўзбекистон» 1977 йил.

Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида. КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил 26 апрелдаги қарори. Тошкент, «Ўзбекистон». 1979 йил.

Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида, КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил 13 декабрдаги қарори. Тошкент, «Ўзбекистон» 1980 йил.

Л. И. БРЕЖНЕВ. КПСС Марказий Комитетининг Пленумида 1979 йил 27 ноябрда сўзланган нутқ. Тошкент. «Ўзбекистон» 1979 йил.

Л. И. БРЕЖНЕВ. Москва шаҳридаги Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувда сўзланган нутқ. Тошкент, «Ўзбекистон» 1980 йил).

Л. И. БРЕЖНЕВ. Ленин мукофотини топширишда сўзланган нутқ. Тошкент, «Ўзбекистон» 1980 йил.

М. А. СУСЛОВ. Ленин ғоялари ва ишининг тарихий ҳаққонийлиги. «Коммунист» журнали. 1980 йил, 4-сон.

М. А. СУСЛОВ. Бутун партиянинг иши. Тошкент, «Ўзбекистон». 1979 йил.

Б. Н. ПОНОМАРЕВ. Озодлик ҳаракатининг енгилмаслиги. «Коммунист», 1980 йил 1-сон.

Б. Н. ПОНОМАРЕВ. Ленинизмнинг буюк ҳаётий кучи. (Марказий, республика, область газеталарининг 1980 йил 22 апрель сонлари).

Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлигининг Бектемирдаги ихтисослашган тажриба ремонт ишлаб чиқариш корхонасининг марказий базасида сув ва кўчма насос станцияларини ремонт қилиш йил сайин кенгайиб бормоқда. Бундай насослар ва станциялар қудуқлар, сув омборлари, каналлардан экин майдонларини суғориш учун оби-ҳаёт чиқариб беради. База ишчилари ўртасидаги социалистик мусобақада коммунист Тўхта Эшонхўжаев юксак кўрсаткичларга эришмоқда. Шу кунларда у 1983 йил ҳисобига меҳнат қиляпти.

КЎРКАМ ЛИБОС ҲАМ ҲУСН

КОРХОНА РАҲБАРИ МИНБАРИ

ХАЛҚИМИЗНИНГ турмуш фаровонлиги тобора ортиб, кишиларнинг маданий даражаси юксала борган сайин уларнинг яхши кийинишга бўлган эҳтиёжлари ҳам ўсаверади. Ўзига ярашган, кўркам либос ҳар бир кишига ҳусн бағишлайди. Бизнинг коллективимиз аъзолари ана шундай кийим-кечакларни тикаётганлиги билан фахрланади.

Бирлашмамизда жаъми 65 та цех, яъни модалар ательелари мавжуд бўлиб, уларда минглаб кишилар меҳнат қилишяпти. Улар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа кенг ташкил этилган бўлиб, мусобақа шартларида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш билан бирга хизмат маданиятини юксалтиришга, кадрлар малакаси ва маҳоратини ўстиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Худди мана шу омиллар халққа намунали хизмат қилишни таъминлайди.

Цехлараро меҳнат беллашувида 36-цех коллективи илғорлар сафида боряпти. Бу коллектив ўтган йили тўрт марта биринчи ўринни қўлга киритиб, энг юқори кўрсаткичга эришди. Шу йилнинг биринчи квартал плани ҳам муддатидан илгари адо этилиб, пландагига қўшимча бирнеча минг сўмлик маиший хизмат кўрсатилди. 4-цех коллективи ҳам доим пешқадамлар қаторида. Улар якунловчи йилнинг биринчи квартали планини ҳам ошириб адо этишди. Мўйнали кийим-кечаклар (пўстин, бош кийимлар, ёқа) тикишга ихтисослашган 28-цех коллективи ҳам социалистик мусобақада ҳамиша совринли ўринларни эгаллаб келяпти.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажмини кенгайтириш, уларга кийим-кечаклар тиктириш учун буюртма беришда қулайлик яратиш мақсадида қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, пойтахтимиздаги йирик саноат корхоналари ва бошқа ташкилотларда бирлашмамизнинг филиаллари ишлаб турибди. Бу, ишчи ёки хизматчи ишдан кейин кийим тиктириш учун ательега қатнамай, ўзи ишлаётган корхонада буюртма бериши имконини туғдиради. Бу филиаллар энг аввал сифатли хомашё— газмоллар билан таъминланади. Жумладан, «Ўзбекистон» маиший хизмат уйи 3-таксопарк коллективига хизмат кўрсатади — бичиқчи у ерда махсус ажратилган хонада буюртма қабул қилади. Худди шундай хизмат турлари чинни заводида, «Ўртоқ» кондитер фабрикасида, «Таштекстильмаш» заводида ва бошқа йирик ташкилотларда ҳам мавжуддир. Бундан ташқари, завод ва фабрикалар ҳамда ташкилотлар яқинидаги модалар ательелари уларга бириктиб қўйилган. Улар ҳар ойда бир марта, асосан янги газмол олган пайтларида ўша коллективларга бориб, ишчи ва хизматчилардан буюртмалар қабул қилишади. Халқ хўжалиги ва алоқа-электротехника институтлари ҳузурида эса кийимларни ремонт қиладиган филиаллар ишлаб турибди.

Социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш ва аҳолига хизмат кўрсатишнинг ана шундай илғор усулларини ишлаб чиқаришга жорий этиш туфайли ойлик ва квартал планлар ҳамда мажбуриятлар мунтазам ошириб бажарилмоқда. Ўтган йили пландагидан ташқари 50,6 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатдик. Социалистик мажбурият ҳам ошириб бажарилди. Доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига янада самарали ва намунали хизмат кўрсатишга аҳд қилган коллективимиз якунловчи йилнинг биринчи квартали планини ҳам муваффақиятли бажарди. Пландаги 2 миллион 30 минг сўмлик ўрнига 2 миллион 50,1 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатилди.

Бу йил Москвада ўтказиладиган муҳим воқеа — Олимпиада-80 га биз ҳам ҳисса қўшяпмиз. Олимпиада иштирокчилари ва меҳмонларга маданий хизмат кўрсатишга отланаётган машҳур «Ялла» ансамбли, «Узглавводстрой» трестининг «Юность» ансамбли аъзоларига махсус Олимпиада кийимларини тикиб бердик.

Самарадорлик ва сифат беш йиллигида сифатни янада оширишга алоҳида эътибор бериляпти. Сифатни бошқариш системасининг жорий этилиши натижасида, тикилган либосларнинг 99 проценти биринчи тақдимдаёқ эгаларига топширилмоқда. Аҳолига қулайлик яратиш мақсадида кўп ательеларнинг иш куни кеч соат 9 гача узайтирилди. Ўтган йилдан бошлаб янгича квитанция жорий қилинди. Унда «Буюртмачи баҳоси» деган пункт ҳам бўлиб, бу пунктнинг ўзи уч қисмдан иборат: тикиш технологияси, бажариш муддати, хизмат кўрсатиш маданияти. Ҳар бир буюртмачи мана шу пунктни тўлдириб, ўз баҳосини қўйгандан кейингина буюртма унга тақдим этилади. Сифатни бошқариш системаси билан баравар «маром» системаси ҳам жорий этилмоқда. Бу система ишимиз муваффақиятининг асосий омилларидан бири — буюртмани ўз вақтида бажарилишини жиддий назорат қилиш ва таъминлашга қаратилган.

Доҳий номи билан юритиладиган бирлашмамиз коллективи В. И. Ленин юбилейини барча кўрсаткичлар бўйича юқори натижаларга эришган ҳолда кутиб олди.

Р. КУРАЕВА,
В. И. Ленин номли якка буюртма кийимлар тикиш ва ремонт қилиш ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори.

ИШЧИЛАР ЛЕНИННОМАСИ

Ҳар байрам арафасида жамоатчи мухбирлар олдида бажарилган ишлар ҳақида ҳисобот беришга, бундан буёнги вазифаларни белгилаб олишга одатланганмиз. Яқинда ҳам шундай бўлди. Ҳаваскор қаламкашлар фаолиятига якун ясадик, газета коллективи бажарган ишлардан уларни воқиф қилдик.

Ўтган йил мазмуни газетамиз саҳифаларида муҳрланиб қолди. Йил бошларида бир группа ишчилар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган кунинг 110 йиллигигача беш йиллик планни бажаришга отландилар. Бу ташаббус газетанинг биринчи саҳифасидан жой олди. Шу тариқа «Беш йиллик— доҳий юбилейигача» деган рубрика саҳифалардан тушмади.

Газета саҳифаларини бирбир варақлаб қатор мазмунли мақолаларга яна кўзим тушди. Уларнинг бирини бўяш-упаковка қилиш цехи ишчиси Эмма Ким ёзган эди. «Муваффақиятлар гарови» сарлавҳали бу мақолада юбилей шарафига бошланган мусобақада цех коллективи эришаётган ютуқлар баён қилинган эди. Орадан кўп ўтмай 3-механика цехи партия ташкилоти секретари Г. Маслов, ишчи мухбир Э. Исламованинг мақолалари ҳам газета саҳифасидан жой олди. Уларда мусобақа ташкилотчилари бўлган коммунистлар ҳақида ҳикоя қилинди. Айниқса, «Ветеран сафда қолади» сарлавҳали лавҳа ишчиларда катта қизиқиш уйғотди. Бу лавҳа партком аъзоси, коммунист-мураббий Н. Нечаев фаолиятига бағишланган эди.

Ишчилар лениннномасини яратишда биз турли формалардан фойдаландик. Бир қатор материалларда корхонамизда содир бўлаётган ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилинса, тематик саҳифаларда юбилейга кўрилаётган тайёргарликлар ҳақида сўз борди. Доҳийнинг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишланган саҳифалар цехларга осиб қўйилди. Уларни ишчилар қизиқиш билан ўқидилар, Ленин ғоялари ишчилар ҳаётида қандай тантана қилаётганлиги билан танишдилар.

Доҳий юбилейини меҳнатда янги ютуқлар билан нишонлашга отланган ишчилар ўз сўзларининг устидан чиқдилар, 500 киши юбилей арафасида беш йиллик топшириғини бажарганлиги ҳақида рапорт берди. Юбилей сонида бу рапорт босилиб чиқди. Шу тариқа ишчилар ўз лениннномаларини яратдилар.

Юбилей нишонланган бўлсада, аммо якунловчи йилни зарбдор суръатлар билан нишонлаш юзасидан бошланган кураш давом этмоқда. Кураш қаҳрамонлари ҳақида газетамиз турли жанрларда ҳикоя қилиб бормоқда.

А. ГРЕКОВ,
«Таштекстильмаш» заводида чиқадиган «Машиностроитель» кўп тиражли газетаси редактори.

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинатида ўнинчи беш йиллик шахсий топшириғини бажарган металлурглар сони тобора кўпайиб бормоқда. Уларнинг бири Любовь Фильердир. Моҳир ишчининг меҳнат календарида 1982 йил бошланганига анча бўлди. Суратда: Л. Фильер иш устида.

В. Сироткин фотолари.

БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

ЯНГИЙЎЛ районидаги 7-«Октябрь» экспериментал ремонт-механика заводи ишчилари ва инженер-техник ходимлари катта зафар қучдилар. Корхонада маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш юзасидан ўнинчи беш йилликка белгиланган план муддатидан илгари 4 йилу 3 ойда шараф билан бажарилди.

Беш йиллик бошидан буён 9 миллион 150 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Шу давр ичида 500 га яқин йўл қурилиши техникаси ремонтдан чиқарилди, пландаги 15 минг дона ўрнига 20 минг 700 дан ортиқ йўл белгиси тайёрланди.

Ўнинчи беш йиллик маррасининг муддатидан илгари эгалланиши ишлаб чиқаришни тинмай такомиллаштириш, иш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, коллектив ўртасида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун социалистик мусобақанинг авж олдириб юборилиши самарасидир. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга асосан меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди.

Коллектив эришаётган ютуқларда Т. Мунавваров, Ҳ. Матқосимов, Г. Радзиевская, А. Эгамбердиев ўртоқлар бошлиқ цехлар ва бригадалар коллективларининг ҳиссаси катта бўлди. Бу цех ва бригадаларнинг ишчилари анчадан буён ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилишяпти.

Корхонада шахсий беш йиллик планларини бажарган ишчилар сафи тобора ортиб боряпти. В. Қодиров, Ш. Фатхиддинова, Н. Рихснева, Т. Қуролбоев, Т. Ортиқбоев, Л. Сидельникова каби илғор ишчилар ҳозир 1982—1983 йил ҳисобига ишламоқдалар.

Эришилган улкан ғалаба завод ишчилари ва инженер-техник ходимларини янада фидокорона меҳнат қилишга, КПСС XXVI съездини янги-янги меҳнат зафарлари билан кутиб олишга руҳлантирмоқда. Улар йил охиригача ўнинчи беш йиллик планга қўшимча равишда камида 2 миллион 200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

М. ПЕЙСЕНОВ.

МАТБААЧИЛАР УСТОЗИ

Паранжилар озодлик гулханида ёнганида, ўзбек аёллари ҳурлик, эрк учун қурбонлар бераётганида у ҳали гўдак эди. Рўй бераётган ҳаёт янгиликларига унинг тафаккури етмасди. Онасининг ўгити, суҳбатларини тинглаб, унинг мурғак қалбида оналарга, ота-боболарга меҳр, халққа озодлик, тенглик туҳфа этган совет тузумига муҳаббат пайдо бўлди.

Йиллар ўтди... У ҳам улғайди. Хоинона бошланган уруш йилларининг оғирлиги уни ёшлик билан барвақт хайрлашишга мажбур этди. Бутун совет халқи сингари унинг юрак шижоатини, буюк совет халқини ҳеч бир ёвуз куч енга олмаслигига бўлган ишончини ҳеч қандай даҳшат йўқотолмасди.

Совет ёшлари қатори унинг фикри-зикри жон олиб жон бераётган қаҳрамонларга фронтга ёрдам беришда эди. 1944 йилнинг 7 февралида билим юртидан йўлланма олган Хатира Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётига печатник бўлиб ишга келди. Бу унинг ҳаётга қўйган биринчи мустақил қадами эди. Меҳнат фаолиятининг дастлабки дамлариданоқ у бутун вужуди билан ишга киришди. Кунлик нормаларини ошириб бажара бошлади.

Ўша оловли, оғир йилларда у ишлаган цехда бутун халқни фронтга чорловчи даъваткор плакатлар, ҳар кунги фронт янгиликларини ёритувчи газеталар, турли корхоналарга тегишли бланкалар нашр этиларди. У барча маҳсулотларнинг сифатли, ҳар бир ҳарф, ҳар бир сўзнинг аниқ босилиб чиқишига чуқур эътибор билан қарар, доимо бенуқсон ишлашга ҳаракат қиларди. «Ўзи ёш бўлса ҳам иши пишиқ, мукаммал»,— деб мақташарди уни устозлари.

Хатира Исахонова улуғ Ватан уруши йилларида катталар қатори кечани-кеча, кундузни-кундуз демай станок ёнида туриб меҳнат қилди. У ғалабани меҳнат ютуқлари билан кутиб олди.

У фақат илғор ишчигина бўлиб қолмай, меҳрибон мураббий ҳамдир. Йиллар давомида орттирган бой тажрибаларини, билимини у ёшларга қуйт билан ўргатди. Мураббийчилик ҳаракатининг олдинги сафларида бўлди.

Шогирдлари В. Дроздова, Н. Жакунь ундан миннатдорлар, улар бугунги кунда устозларининг ишончини оқлаяптилар. Матбаачи қизлар устозлари каби илғорлар сафида туриб, доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун зиммаларига олган қўшимча мажбуриятларини шараф билан бажаришди.

1965 йилда Х. Исахонова ҳаётида унутилмас воқеа содир бўлди. унинг камтарин меҳнати муносиб тақдирланди. Ҳукуматимиз Ҳ. Исахонованн Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлади. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиқлари билан тақдирланиши Ҳ. Исахонованинг намунали ҳаёт йўли, тинимсиз меҳнатига берилган муносиб баҳодир.

У ҳозир меҳнат фароғатида бўлса-да, ўзи ишлаб, бахт топган қадрдон даргоҳга тез-тез келиб туради. Ёшлардан қимматли маслаҳатларини аямайди. 35 йил ишлаган жонажон станоги ёнида туриб, ўтмиш ҳаётига назар ташлайди ва бу ўтмишидан қониқиш ҳосил қилиб, қалби ифтихор туйғуларига тўлиб тошади.

М. ФАИЗУЛЛАЕВА.

ДЕҲҚОНЛАР САРДОРИ

ТОШКЕНТ РАЙОНИДАГИ К. МАРКС НОМЛИ КОЛХОЗ РАИСИ, СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ Ғ. АБДУЛЛАЕВ 80 ЁШДА

БИРИНЧИ бор кўрган киши уни колхоз раиси деб ўйламайди. Хипчадан келган. Ўрта бўй. Чувак юзи, маънодор кўзларида деҳқонларга хос соддалик, камтарлик барқ уриб турибди. У ҳар бир гапни ўйлаб, босиқлик билан дона-дона қилиб сўзлайди. Суҳбат мавзуси ўзининг болалигига бориб тақалганда, буғдойранг чеҳрасидаги майин табассум ўрнини жиддийлик эгаллади. Бироз хаёлга толди. Кейин оғир бир ҳўрсиниб:

— Ўғлим, бойнинг эшигида юрган 15 ёшли аравакашнинг ҳаёти нима бўларди?—деди ва аста ҳикоя бошлади...

Ғуломмаҳмуд уй-рўзғор ишларига, тирикчиликка эрта киришди. Отаси Абдулла ака Тошкентнинг Себзор даҳаси Тарновбоши маҳалласидаги бир парча ерида ўғлини деҳқончиликка ўргатарди. У араб алифбесидан ҳам хабардор бўлгани учун Ғуломмаҳмуд бўш пайтларида ота унга ҳарф танитар, саводини чиқаришга интиларди. Аммо оиланинг моддий ҳаёти тобора оғирлашди. 1915 йилда эндигина ўн беш баҳорни кўрган фарзандни шу даҳадаги савдогарлардан бирига хизматкорликка берди.

Бой эшигида Ғуломмаҳмуд эгни кийимга ёлчимаслиги, қорни овқатга тўймаслигига ақли етса ҳам, бу турмушни ўзгартириб бўлмайди, деган ўй билан юраверарди. Ёш йигитча гира-шира тонгдан кеч оқшомгача тиним билмасди. Ҳовли супуриш, сув келтириш, ўтин ёриш, кўмир ташиш, лой ишлари... Абдулла ота кечқурунлари бойникидан ҳориб-чарчаб қайтган фарзандига тикилар экан, армон билан: «Ёруғ кунлар келармикин, биз ҳам рўшноликка чиқармиканмиз» дея хаёл сурарди.

Ёруғ кун келди. Октябрь ёғдуси ҳамма камбағаллар қатори Абдулла акалар хонадонини ҳам нурафшон этди. Ғуломмаҳмуд хизматкорликдан қутилди. Энди у шўролар ҳукуматининг саховатидан баҳраманд бўла бошлади. 25 ёшида Жумамачит (Юнусобод) маҳалласида тузилган ерни биргалашиб ишлайдиган ширкатга аъзо бўлди. Ширкат раиси Эргаш ака меҳрибон, инсонга ёрдам қўлини чўзадиган одам эди. У Ғуломмаҳмуд Абдуллаевни ўз тарбиясига олди.

1929 йилда шу маҳаллада «Қизил партизан» колхози ташкил этилди. Бу хўжаликка коммунист Темир Пўлатов раис қилиб сайланди. Колхоз правлениесининг 7 кишидан иборат аъзоси орасида чаққон, меҳнатсевар, хушмуомила йигит —Ғ. Абдуллаев ҳам бор эди.

Эллик бир нафар аъзо, бир омоч, бир жуфт ҳўкиз, битта қўқон арава — колхоз ана шу бойликка эга эди, холос. Иш бошлаш осон бўлмади. Коллектив хўжаликнинг истиқболига ишонмай, унинг активларига зарба беришга шай турганлар ҳам учрарди. Уларнинг баъзилари фикрини очиқ-ойдин айтса, баъзилари зимдан ҳужум уюштирарди. Аммо правление аъзолари катта ташкилотчилик, тушунтириш ишларини олиб бордилар.

Ғуломмаҳмуднинг жўшқин ҳаёт йўли ана шу йиллардан бошланди. У 1940 йилда ҳозирги К. Маркс номли колхоз раислигига сайлангунга қадар меҳнатда тобланди, партия сафидан ўрин олди, билими, малакасини оширди. Оддий деҳқон, бригада бошлиғи, дала мудири, агроном бўлиб ишлади. Қайси лавозимда бўлмасин, ўз бурчини сидқидилдан бажариб, элнинг обрў-эътиборига сазовор бўлди.

Колхоз сардорининг чинакам инсонийлик фазилатлари фашистлар Германияси она юртимизга ёвузларча бостириб кирган йилларда янада ёрқин намоён бўлди. Бу оғир дамларда дала ишларининг ҳаммаси хотин-қизлар ва болалар елкасига тушди. Трактор рулини бошқарган, уват чопган, сувчилик қилган, тонна-тонна маҳсулотларни йиғиштириб, омборларга топширган ҳам шулар эди. Раис ўша йиллари фронт орқасида Ватан озодлиги, одамлар фаровонлиги йўлида фидокорлик кўрсатиб ишлаган Риҳси Бегматова, Турсуной Иброҳимова сингари бригадирларнинг номини фахр билан эслайди. У трактор чиқолмаган жойларда қўш ҳайдаган болалар, мола босган аёллар, меҳнатнинг оғирини ўз зиммасига олган чоллар ҳақида гапирар экан, маъюс ҳўрсиниб қўярди.

— Лекин ҳеч ким нолимади.— дейди Ғ. Абдуллаев ифтихор билан,— Ғалабага ишонч руҳи кучли эди. Ўзи бир кафт жийда, баргак қоқи билан кун кечирса ҳам, бир бурда нонини фронтга ҳадя этганлар кўп бўлди.

Оловли йилларда қуёшли республикамиз Компартияси Марказий Комитети Ғуломмаҳмуд Абдуллаевга муҳим партиявий топшириқ берди. У ўн бир кишилик делегация составида Ўзбекистон меҳнаткашлари тайёрлаган олтмиш саккиз вагондан иборат совғани жангчиларга етказиши керак эди. Ёзувчи, истеъфодаги полковник Димитрий Ильич Кочетковнинг «Ёпиқ люклар билан» деган китобини ўқиган киши раис бу масъул вазифани шараф билан бажарганига яна бир бор ишонч ҳосил қилади. Марказкомда бўлган суҳбат чоғида раҳбарлар делегацияга «Вагонларни фронт линиясига олиб киришга рухсат беришмайди, лекин, мана бу йигирма килограммлик совғани окоплардаги жангчиларга ўз қўлингиз билан тақсимлаб беринг, бу унутилмас тарихий воқеа бўлиб қолади» деб тайинлашди.

Смоленскда аёвсиз жанглар борарди. Қор қалин, Ўзбекистонлик меҳмонларнинг ҳаммасига душмандан муҳофаза мақсадида оқ кийимлар кийгазишди. Қўмондонлик рухсати олингач, улар аэросанида Новая рожь районидаги олдинги линиялардан бирига олиб ўтилди. Ҳужумга тайёргарлик кўраётган жангчилар делегация аъзолари билан қучоқлашиб сўрашардилар. Окопларда ярадорлар, ўлганлар ҳам кўп эди. Ғ. Абдуллаев Она Ватаннинг ҳар қарич ери учун қанчалик қон тўкилаётганини, совет жангчиларининг фидокорликларини, мислсиз мардликларини ўз кўзи билан кўрди. У азиз диёр фарзандларига совғани улашар экан, уларга фронт орқасидаги аҳвол, колхози ҳақида гапириб берди.

Жанг майдони тасодифларга тўла. Ғ. Абдуллаев ёнида дил-дилдан гаплашиб ўтирган арман фарзанди капитан А. Акопян ҳужум бошланганини билдириб, меҳмонлар билан хайрлашди. Портлаш зарби ва ўқлар овозидан ер ларзага келарди. Орадан кўп вақт ўтмай ҳозиргина Ғуломмаҳмуд ака ўз қўли билан майиз, туршак, ёнғоқ улашган солдатларнинг анчагинаси ҳаётдан абадий кўз юмганди. Буни кўришдан ҳам даҳшатлироқ манзара бўлмаса керак. Делегация яна кечга томон аэросанида хавфсиз зонага кўчирилди.

Қадрдон колхозига қайтган Ғ. Абдуллаев ана шу воқеалар ҳақида колхозчиларга сўзлаб берди. Уларни янада самарали ва баракали ишлашга даъват этди. Энди колхоз ҳам, унинг раҳбари ҳам, одамлар ҳам ишга ҳар қачонгидан кўра масъулиятлироқ ёндашардилар.

Дала меҳнаткашларида ўз етакчиларига ишонч ва ҳурмат ҳисси зўр эди. Кекса-ю ёш бирон ишни ҳал қилишдан олдин, у билан маслаҳатлашар, унинг узоқни кўра билишига, масалани аниқ ва тўғри ҳал қилишига қойил қолишарди.

Ҳозир Ғуломмаҳмуд аканинг тенгдошлари билан суҳбатлашиб қолсангиз, раиснинг ҳалоллиги, режа билан иш юритиши, колхоз мулкини талон-тарож қилувчиларга шафқатсизлиги тўғрисида мароқ билан гапирадилар.

Ғуломмаҳмуд ота ўзи бош бўлган колхознигина яшнатиб қолмай, меҳрибон мураббий, моҳир тарбиячи сифатида оиласида ҳам бўстон яратди. Унинг ўғил-қизлари, келинлари масъул хизматларда ўз бурчларини шараф билан ўтамоқдалар. Ота айниқса невараларини яхши кўради, умрининг безаклари, гулғунчаларим деб уларни эркалайди. Суратда: файзли хонадон соҳиби Ғ. Абдуллаев оила даврасида.

Е. Ботиров фотоси.

Хўжаликдаги қайси хонадонга кирманг, замонавий шинам уйлар, тўқ-фаровон ҳаётнинг гувоҳи бўласиз.

Катта оила бошлиғининг ишни билиб ташкил этиш истеъдоди партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. У 1948 йилда картошка етиштиришдаги жуда катта кўрсаткичлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак шарафга муяссар бўлди. Бу орада колхознинг шуҳрати республикага ёйилди. У сабзавот ва картошкачиликдагина эмас, чорвачиликда ҳам донг таратди. Хўжаликнинг кўрки, турмуш тарзи ўзгарди. Рентабелли тармоқлар ёнига теплица хўжалиги ҳам қўшилди. Бултурнинг ўзида давлатга 7300 тонна сабзавот, 540 тонна узум, 310 тонна мева, 1120 тонна сут, 51 тонна гўшт ва бошқа маҳсулотлар топшириб, 2 миллион 600 минг сўм даромад қилинди.

Эндиликда колхозда ҳамма ишларни асосан техника бажаради. 28 юк машинаси, 40 дан зиёд трактор, кўплаб комбайнлар, сабзавот экинларининг барча турини экадиган агрегатлар мавжуд. Файзи Мираъзамов, Исматулла Саъдуллаев, Ҳаким Нуралиев, Жўра Раҳбаров каби коммунист бригада бошлиқлари бойликларни кўпайтиришда катта ғайрат, фидокорлик кўрсатмоқдалар.

Ғуломмаҳмуд Абдуллаев меҳрибон устоз. У одамларни фақат дала ишларига жалб қилиб қолмасдан, балки уларни илмга даъват этди. Қатор етук кадрлар тарбиялади. Илгари шу хўжаликда бир неча йил колхозчи бўлиб ишлаган Ибодиддин Муниров қишлоқ хўжалик институтини битирди ва ўз колхозига қайтиб йигирма йилча агрономлик қилди. Ҳозир у колхоз партия ташкилотининг секретари. Баҳром Ёдгорхўжаев хўжаликда сувчилик қиларди. У раисга мурожаат қилиб, илм олиш истагини билдирди. Правление йўлланмаси билан ўқишга бориб, олий маълумотли бўлди. Энди у колхоз теплица комбинатида агроном-энтомолог бўлиб ишлаётир. Муҳиддин Қодирхўжаев, Тўхтамурод Раҳмонов ва колхознинг бошқа ўнлаб раҳбар кадрлари отанинг муносиб шогирдларидир. Ғ. Абдуллаев улар билан ҳамиша фахрланади.

Ўтган 40 йил ичида колхоз бадавлат оилага айланди. Бунда рўзғор боши — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, икки марта Ленин ордени, беш марта Меҳнат Қизил байроқ ордени, Халқлар Дўстлиги ордени ва қатор медаллар кавалери Ғ. Абдуллаевнинг ҳиссаси катта. У бу йил саксонинчи баҳорини қаршиламоқда. Бугун унинг хонадонида тўй, тантана. Ота қўша-қўша ўғил-қизлари, келинлари, қариндошлари оғушида. Невералари боболарини муборакбод этадилар. Уни бутун қишлоқ олқишлайди. Табаррук заминнинг табаррук бободеҳқони, донишманд раҳбар, қалби дарё инсон, талабчан ва ишбилармон коммунист сифатида уни ҳамма-ҳамма эъзозлайверади.

БИЗ ҳам отага саксон баҳорингиз муборак!— деймиз. Унга бундан буён ҳам сиҳат-саломатлик, ҳаёти ва ишига барака, зафарлар тилаймиз. Элимиз бахт-саодати йўлида толиқмай меҳнат қилаверинг, хонадонингиздан бахт, қувонч, толе аримасин. Чинор ёшидан ҳам узоқ умр кўринг дея дил сўзларимизни баён этамиз.

Саидвали ҲАСАНОВ,
Тошкент райони.

ҚУТЛОВ

Улуғ Ватан уруши йилларининг суронли онларида шоир Чустий ҳозирги Карл Маркс номли колхознинг раиси Ғуломмаҳмуд Абдуллаев билан бирга жангчиларга Ўзбекистондан совға олиб борган делегация составида бўлди. Шундан буён улар орасидаги дўстлик ҳамон давом этиб келмоқда. Шоир қуйидаги шеърини Ғ. Абдуллаевга бағишлайди.

Муборак бу улуғ айём баҳодир ўзбек ўғлони,
Табаррук мўйсафидлик навқирони марди-майдони,
Улуғ Ленин йўлин ҳаргиз чекинмас онгли инсони,
Муносиб сиз учун давронимизнинг олий унвони,
Элингиз бирла жаннат этдингиз меҳнатли саҳрони.

Ғазал шоҳсупасига чиқдингиз дўстим Ғуломмаҳмуд,
Бу ҳурмат Сизга бўлди партия, эл меҳридан мавжуд,
Азиз саксон ёшингиз табрик айлаб дўстлар хушнуд,
Яна саксон баҳорни табрик этмак вақти келгай зуд,
Бўлур тинчлик, омонлик таржимони ушбу маънони.

Биродар, ёру-дўст, колхозчилар, фарзандларингиз ҳам,
Яшанг дейди, яшарган мевадор ҳар битта илдиз ҳам,
Садоқат кўкида сайр этдингиз қолдирдингиз из ҳам,
Юраклар тўлқинин айлар ҳавас ҳаттоки денгиз ҳам,
Бу йўлга бошлаган устозларингиз йўқдир армони.

Мудом лаззатли қилди эл қозонин сабзавотингиз,
Шунинг — чун ҳам ширин бўлди сўзингиз ҳам
ҳаётингиз,
Бобо — деҳқону ҳам соҳибкарамдур битта отингиз,
Бўлиб қирқ йиллик раҳбарликда бенуқсон саботингиз,
Табаррук оқсоқоллик бердию ҳам этди нурони.

Фаровон қилди колхоз хонадонин баркамол меҳнат,
Эл ичра ҳар бирин ҳам айлади соҳиб жамол меҳнат.
Пиёлангизга қуйди янги-янги шаҳду-бол, меҳнат,
Муборакбод этар эл ҳам ҳалол меҳнат, ҳалол меҳнат,
Олинг гул тутди сизга ЧУСТИЙнинг шеърий
гулистони.

ЧУСТИЙ.

ДИЛ СЎЗИМ

Ғуломмаҳмуд ота Абдуллаевни кўпдан буён биламан. Чунки у бошчилик қилаётган колхозда туғилиб ўсдим ва шу ерда ишлаб келмоқдаман. Қишлоғимизда ҳамма уни ҳурмат билан «ота» деб чақиради. Бу бежиз эмас, албатта. Колхоз тузиш йилларида, уруш пайтида, ундан кейин ҳам Ғ. Абдуллаев ўз ҳаётини колхоз турмуши билан чамбарчас боғлади.

Энг қийин дамларда етим-есирларнинг бошини силади. Жудолик тушган оилаларга далда берди, имкониятига қараб моддий ёрдам кўрсатди.

Яхшилик дилда қолар экан. Колхозда ким билан гаплашманг отанинг тўғрилиги, меҳрибонлиги ва ишбилармонлигини илиқ сўзлар билан тилга олади. Мен ҳамма колхозчиларга қараганда отанинг фазилатларини кўпроқ биламан. Чунки 20 йилдан буён колхозда унга шофёрлик қилиб келмоқдаман. Ҳали шу пайтгача ота бировни ранжитганини билмайман. Аммо ишни талаб қилади. Ҳалол ва яхши меҳнат қилганларни бошига кўтаргудек бўлади.

Мен ҳам кўпчилик колхозчилар қатори Ғуломмаҳмуд отани катта тўйи билан кутлайман. Унга яхши ниятлари ҳамиша йўлдош бўлишига тилакдошман.

Усмон КОМИЛЖОНОВ,
колхозчи.

ҚАТРАДА ҚУЁШ АКСИ

Григорий Иванович Балденков билан Абдуманнон Ҳасанов ушбу суратга 1947 йил 26 апрелда Кенигсберг шаҳрида тушган.

Абдуманнон ака ишдан қайтар экан, ҳовлисида ўтирган меҳмон «Салом, Михаил!» деб унга пешвоз чиқди. Мезбон аввалига ҳайрон бўлди. Чунки, бу атрофда уни ҳеч ким бу ном билан атамас, аллақачоноқ маҳаллада ҳам, касбдошлари ўртасида ҳам етук мутахассис сифатида ҳурмат қозонган, ҳамма ерда унга Абдуманнон Сирожиддинович деб мурожаат қилишар эди. Тўхта-тўхта, йигитлик даврида фронтдаги дўстлари уни суйиб худди шу ном билан чақиришмасмиди? Абдуманнон ака ҳаёт йўлларининг хотира дафтари саҳифаларини варақлаб, ўша олис йилларни, ўша даврдаги воқеалар ва учрашган кишиларни бирма-бир эсларкан, меҳмон кулимсираганича костюмининг чўнтагидан расм олиб унга узатди. Абдуманнон аканинг кўзи расмга тушиши билан бутун чигал ечилди-қўйди.

— Григорий, қадрдоним!

Икки дўст бир-бирини маҳкам қучоқлади. Улар тинмай бир-бирининг юзидан, кўзидан ўпарди.

— Мени кечир, дабдурустдан танимай қолибман. Яна кимни-я, менинг жигаргўшамни.

...Юрт бошига оғир кунлар тушганда Абдуманнон ҳам кўп қатори Ватан ҳимоясига отланди. Орёл шаҳридаги пиёдалар мактабини тамомлагач, ҳаракатдаги армия составига жўнатилди. Орёл—Курск ёнидаги ўша даҳшатли жангларда қатнашди. Жангларнинг бирида яраланди. Госпиталдан соғайиб чиққач, бомбардимончи самолётларни ремонт қиладиган бўлинмада механик бўлиб ишлай бошлади. Самолётлар ҳужумга қанчалик пухта тайёрланса, душман уруғи шунчалик кўп қирилишини, Ватанимиз тезроқ озод бўлишини, эл-юрт орзиқиб кутаётган кун — ғалаба кунлари шу қадар яқинлашишини у бутун борлиғи билан ҳис қиларди. Шу сабабли кечани кеча, кундузни кундуз демай меҳнат қилди.

Кунларнинг бирида ёшгина рус йигитини унга таништиришди: «Балденков Григорий, бугундан бошлаб сенда мастер бўлиб ишлайди, ёрдамингни аяма». Шу-шу ўзбек йигити Абдуманнон ва рус йигити Григорий бирга хизмат қила бошлашди. Механик ўзидаги бор билим ва тажрибасини мастерга сидқидилдан ўргатди. Суронли кунларда андек бўлса ҳам фурсат топиб, иккиси дилдан суҳбатлашарди, ўз орзу-ўйлари, ниятлари тўғрисида хаёл суришарди.

Бир куни фронт линиясини ёриб ўтган немис самолётлари аэродромни бомбардимон қила бошлади. Чор атрофда бомбалар гумбурлар, ҳамма ёқни чанг-тўзон қоплаганди. Шу пайт ремонт базасининг ёнида ҳам бомба портлади. Нимадир қулади, нимадир ағдарилди. Ҳамма ўзини ерга отган. Абдуманнон ҳам худди шундай аҳволда. Устига нимадир тушгандай бўлди. Бундай қараса, шогирди ўз гавдаси билан устозини муҳофаза қилаётган экан. Тезда гумбур-гумбур тинчиди. Қирувчи самолётларимиз фашист бомбардимончиларининг кулини кўкка совуришган эди.

Бўлиб ўтган шу воқеа Ҳасановнинг қалбидан чуқур жой олди, унинг Балденковга бўлган меҳрини яна ошириб юборди.

— Григорий айтчи, нега бундай қилдинг? Борди-ю, менга келаётган снаряд парчаси сенга тегиб, бир фалокат юз берса нима бўларди? — сўради Абдуманнон эрталабки нонушта пайтида дўстидан.

ОҚИБАТ

— Ўз командирини ҳимоя қилиш ҳар бир жангчининг вазифаси, агар билсанг, бурчи. Буни ҳарбий уставда ҳам ёзиб қўйишибди. Лекин, сен билан менинг ўртамдаги муносабатга келсак, биз ахир ака-укамиз-ку, жигар тутиндик, шундай эмасми?!

Григорий меҳр тўла мовий кўзларини дўстига тиккан ҳолда жилмайиб турарди. Унинг шу туриши бамисоли қалбининг акс-садоси, ифодаси эди. Абдуманноннинг қалбида ҳам худди шундай туйғу кечмоқда эди. У қаттиқ ҳаяжонланиб кетди. Шундай пайтда киши айтмоқчи бўлган сўзларини топа олмайди, одатда гаплар пайдар-пай чиққандек туйилади. Лекин бу сўзлар чин юрак сўзлари, уларда ҳеч қандай қўшимчалар йўқ — оддий ва содда, ҳақиқат каби.

— Раҳмат, дўстим, — деди Абдуманнон. — Гарчи бахтимизга снаряд парчаси бизга тегмаган бўлса ҳам, сенинг мен учун жонингни фидо қилишга тайёр эканлигингга сира-сира шубҳам йўқ. Ишон, дўстим, зарур бўлса мен ҳам сен учун жонимни тикаман. — У яна нималардир демоқчи бўлди, лекин ўша айтмоқчи бўлган сўзларини топа олмади. Кўзлари ёшланиб ялтиради, ўрнидан аста туриб, Григорийни меҳр билан бағрига босди...

Оғир кунларда ёнингда дилга яқин ҳамроҳинг бўлса, қийинчиликлар нисбатан енгилроқ кўчади. Бу икки дўст уруш азоб-уқубатларини бир-бирига суянчиқ бўлиб, бир-бирини қувватлаб ўтказишди.

Ватан ҳимоячилари зафар билан уй-уйларига қайтишди. Ойлар кетидан ойлар, йиллар кетидан йиллар ўтаверди. Балденков ва Ҳасанов бу ўртада бир-бирларининг изларини йўқотиб қўйишди. Гап шундаки, Григорий Иванович Абдуманнон Сирожиддиновични Қирғизистоннинг Тўқмоқ шаҳридан қидирди. Абдуманнон эса сафдошини Челябинск шаҳридан излади. Ҳаёт уларни бошқа ерларга етаклаб кетган эди.

Абдуманнон Тошкентга, университетга ўқишга келди, Кейинчалик кандидатлик диссертациясини ёқлади, геология партияларига раҳбарлик қилди. Ҳозирги пайтда Ўзбекистон ССР Геология министрлиги «Узбекгидрогеология» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, геология-минералогия фанлари доктори, профессор. Григорий Иванович ҳам давр билан бирга қадам ташлади, ўқиди, ишлади. Ҳозирги пайтда Свердловскдаги йирик машинасозлик заводларидан бирида директор ўринбосари бўлиб ишлаяпти.

Икки дўст ўртасидаги меҳр йиллар ўтиши билан сўнмади. Ҳар иккиси ҳам бир-бири олдидаги бурчини, берган сўзини унутмади. Мана бугун Григорий Иванович фронтда орттирган қадрдон дўсти Абдуманнон Сирожиддиновичнинг эъзозли меҳмони. Тун ярим кечадан оққан бўлишига қарамай, улар суҳбати ҳамон қизғин давом этарди.

Эртаси куни Абдуманнон ака фронтчи дўстини муаззам пойтахтимиз — Тошкент билан таништирди. Кечқурун эса маҳалладаги никоҳ тўйига олиб чиқди. Тўйда ҳозир бўлганлар Григорий Ивановични энг азиз меҳмон сифатида тўрга — келин-куёв ёнига ўтказиб қўйишди. Тўй кечасида бошқалар қатори унга ҳам сўз беришди. У ёшларга бахт тилади, айни пайтда халқ учун, шу муқаддас туйғунинг абадийлиги учун қадаҳ кўтаришни таклиф қилди.

Бу ҳаяжонли учрашув буюк Ғалабанинг 35 йиллиги тантаналари арафасида бўлиб ўтди. Қатрада қуёш акс этганидек, рус — Григорий Иванович, ўзбек — Абдуманнон Сирожиддинович ўртасидаги инсоний оқибат, меҳр мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстликнинг тимсолидир.

Наргис СУЛАЙМОНОВА.

Дўстларнинг 33 йилдан кейинги учрашуви.

ДУНЁ ОВОЗИ

чет эл хабарлари

ЭРОНДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

ТЕҲРОН, 15 май. (ТАСС). Эроннинг раҳбари оятилла Ҳумайни 2 июндан 5 июнгача Теҳронда АҚШнинг Эронга қарши агрессив ҳаракатларини текширувчи халқаро конференция ўтказилишини маъқуллади.

Эрон президенти Банисадр Теҳрон радиоси ва телевидениеси орқали гапириб Америка Эронга нисбатан яна бир иғвогарлик тайёрлаётганлигини маълум қилди. У айтдики, ўзида бўлган маълумотларга кўра, ҳозирги вақтда Эрон территориясида 96 нафар америкали бўлиб, улар келаси икки ҳафта мобайнида бир қанча диверсиялар ва бошқа қўпорувчилик ҳаракатлари қилишни мўлжалламоқдалар. Эроннинг турли шаҳарларида беқарорлик вазияти яратиш ҳам уларнинг вазифасига киради. АҚШдан юборилган асли эронлик 19 киши америкалик диверсантларга ҳамроҳ бўлмоқда. Группани техника билан таъминлаш учун Эроннинг аҳолиси сийрак районларидан бирига иккита вертолёт юборилган.

Президент АҚШ Эрон революциясига душман унсурлар ҳамда шоҳпарастлар диверсия ҳаракатлари қилиши учун мамлакатнинг турли шаҳарларига қурол-яроғ ҳам юбориб турганлигини таъкидлади.

Собиқ шоҳ Американинг бевосита гумаштаси эди, у Вашингтондан кўрсатмалар олиб турар ва АҚШ маъмурияти ниманики талаб қилса, ҳаммасини бажо келтирарди. «Жумҳурия исломий» газетаси гаровга олинган — АҚШнинг Эрондаги ҳарбий атташелиги собиқ ходими Жозеф Суикнинг шу сўзларини келтирган. Шоҳ ўз халқига қарши шундай оғир жиноятлар қилганки, бу жиноятлар иккинчи жаҳон уруши даврида бўлганида уни Нюрнбергдаги процессда суд қилишган бўларди. Уни ўз мамлакати қисмати эмас, балки пулу ҳокимиятгина қизиқтирарди, лекин энг муҳими АҚШ ҳукумати шоҳнинг хўжайини эди.

ЖАНУБИЙ КОРЕЯДА ҲУКУМАТГА ҚАРШИ ҒАЛАЁНЛАР

ТОКИО, 15 МАЙ. (ТАСС). Жанубий Кореяда ҳукуматга қарши кейинги ўн беш йил мобайнидаги энг кучли ғалаёнлар тўлқини кучайиб бормоқда. Киодо Цусин агентлигининг хабар қилишича, бу ғалаёнларда 100 мингдан ортиқ киши қатнашмоқда.

Сеулда энг қалтис вазият вужудга келмоқда. Пойтахт олий ўқув юртларининг студентлари ва юқори синф ўқувчиларидан 50 мингдан зиёд киши бугун марказий вокзал ёнида тўпланиб, асосий ҳукумат муассасалари жойлашган районга қараб борди. Бронетранспортёрлар билан кучайтирилган полиция уларнинг йўлини тўсди. Намойишчиларга қарши таёқлар ва кўзни ёшлантирувчи газ ишлатилишига қарамай, улар полициячилар орасини ёриб ўтдилар. Студентлар фавқулодда ҳолат бекор қилинишини, жабр-зулм тўхтатилишини, «муваққат президент» Цой Кю Ха истеъфога чиқишини, касаба союзлари фаолиятига эркинлик берилишини ва цензура бекор қилинишини талаб этувчи транспарантларни кўтариб бордилар.

Чо-Нжу, Масан, Инчхонда ва Жанубий Кореянинг бошқа шаҳарларида ҳукуматга қарши кучли намойишлар бўлди. Чет эл агентликларининг хабарларига кўра, Кванжу шаҳрида маҳаллий университетнинг 3 минг студенти билан полициячилар ўртасида ҳақиқий жанг бўлиб ўтди.

Жанубий Кореянинг Яқин Шарқ мамлакатлари бўйлаб сафар қилиб юрган «муваққат президенти» Цой Кю Ха халқ ғалаёнлари миқёсидан чўчиб, ўз сафарини тўхтатди ва шоша-пиша Сеулга қайтиб келмоқда.

ХОЛИС НИЯТЛИ ИШ

КОБУЛ, 16 май. (ТАСС). Афғонистон Демократик Республикасининг ҳукумати Покистон халқи билан дўстлик сиёсатига амал қилиб, бугун шу мамлакатнинг Кобулдаги элчихонасига Покистон журналисти Мухтор Ҳасанни топширди. М. Ҳасан шу йил февраль ойининг охирида АДР ҳукуматига қарши қўпорувчилик фаолияти учун қамоққа олинган эди.

Кобулдаги февраль воқеалари вақтида қамоққа олинган покистонлик бошқа 16 кишини АДР ҳукумати бундан бир неча кун илгари қамоқдан озод қилган эди. АДР хавфсизлик хизмати уларнинг фаолияти хусусида мазкур кишиларнинг айбдорлигини рад этиб бўлмайдиган далилларга эга. Ушбу қарор ҳам Покистон халқига нисбатан эзгу ният туйғуларининг кўриниши деб баҳоланмоқда.

Бахтар агентлигининг хабар қилишича, бундан аввал АДР ҳукумати Амин режими вақтида қамоққа олинган покистонликларни озодликка чиқарган эди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

● БУДАПЕШТ. Венгрия фармацевтика саноатини ривожлантириш перспектив плани муваффақиятли амалга оширилмоқда. Ана шу планга мувофиқ мамлакатда дори-дармон ва медицина препаратларини ишлаб чиқариш 1990 йилгача 2,5 баравар, уларни социалистик мамлакатларга экспорт қилиш эса 2 баравар оширилади.

Шу йилнинг ўзида Совет Иттифоқигагина қарийб 70 хил дори юборилади.

● ПАРИЖ. Франция миллий Олимпиада комитети француз спортчилари Москвадаги ёзги олимпиадада иштирок этишларини тасдиқлади. Парижда бўлиб ўтган мажлисда ана шу комитетнинг 23 аъзосидан 22 киши бу резолюция учун овоз берди, бир киши бетараф қолди.

● ТЕҲРОН. Эронда нашавандликка қарши кураш кенг кампанияси бошланди. Шоҳ режими ҳукмронлик қилган пайтда нашавандлик оғир социал иллатга айланиб, ҳозирги вақтгача даҳшатли миқдорга етган эди. Маҳаллий матбуотнинг гувоҳлик беришича, ҳозир мамлакатда тўрт миллионгача нашаванд бор.

Эрон полицияси ва жандармерияси, шунингдек махсус тузилган алоҳида группалар зиммасига нашавандликка қарши кураш вазифаси топширилган. Контрабандачилар ва наша билан савдо қилувчи кишилар ишлари билан шуғулланувчи трибунал тузилди.

(ТАСС 14 май).

ЭЪЗОЗДАГИ УСТОЗЛАР

Одамнинг ёшини кўзга қараб беҳато билиб олиш мумкин дейишади. Аммо «Галя опа фалон ёшга кирибдилар, мактаб у кишининг юбилейини ўтказаётганмиш» дейишганда кўпчилик қатори мен ҳам ажабландим. Ҳаётга чанқоқлиги, умрини болаларга бағишлагани, уларга ҳақиқий мураббий бўлиб қолгани учун шундайдир. У болалар юрагига билим, ҳаётсеварлик олиб кирган бўлса, болалар унинг юрагига ёшлик учқунини солиб турдилар. Кўзларидаги ёниқлик, лабидаги беғубор табассум шундан.

— Биз шундай даврда яшаяпмизки, — дейди Галя Раҳматуллаева, — бу даврда билимсиз меҳнат ҳам, одамлар ўртасида оддий муомала маданиятни ҳам, гражданлик бурчларининг ижроси ҳам бўлиши мумкин эмас. Шунинг учун ҳам билим олиш даврини киши ҳаётидаги енгил, ўйинқароқлик билан ўтказса бўладиган давр деб бўлмайди. Ёш авлоднинг айна шу пайтлардаги ҳаётини осон фаҳмламаслик керак. Ортимиздан эргашаётган авлод ота-оналари, авлод-аждодлари босиб ўтган қийинчиликлар, тўсиқларни енгиб ўтишга қодир билимли, иқтидорли, меҳнатсевар ва шиддаткор бўлмоғи керак. Ҳозирги болаларнинг билим савияси, бундан аввалги йиллардагидан бекиёс кучлироқ бўлиши табиий...

Галя Раҳматуллаева ўзининг қирқ йиллик меҳнат фаолияти даврида болаларга ана шундай пухта билим бериб келишга интилган мураббий.

— Ростгўй бўл, яхшиликка интил, одамлардан борингни аяма! — деган эди отаси Аҳмад ака ишчиларга хос содда ва лўнда қилиб, — олган билимнинг — катта бойлигинг, агар уни одамлардан аямасанг, меҳр бўлиб, эъзоз бўлиб ўзингга қайтади!

МАОРИФИМИЗ ЖОНКУЯРЛАРИ

Оддий ишчининг қизи — СССР ва Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси, қўша-қўша фахрий ёрлиқлар, медаллар соҳибаси. Отаси айтганидек, элга қилган хизмати ўн чандон эъзоз бўлиб қайтди.

Мана, юбилей даврасн тўрида у ҳамкасблари, ўзи сингари умрини маориф ишига, болаларга бағишлаб келган Туроб Расулев, Аббос Ҳидоятовлар билан шогирдларни эслаб ўтирибди. Хотираларни инсон босиб ўтган йўлларни ёритиб турувчи чироқларга ўхшатишади. Бундай ёрқин чироқлар уларнинг ҳаёт йўлида озмунча бормн?! Октябрь районидаги корхоналарга кириб «59-мактабда ўқиганлар борми?» десангиз ишчиларнинг ярми ўрнидан туради. Илмий даргоҳларда, мактаб ва маориф муассасаларида-чи? Галя опа ҳам, Туроб ака, Аббос акалар ҳам меҳр билан айтган айрим фамилияларнигина ёзиб улгураман — ТошМИ партия ташкилотининг секретари, медицина фанлари кандидати Пўлат Даминов, медицина фанлари кандидати Риҳси Тошхўжаева, мактабнинг ҳозирги директори Сапобархон Камолова, тарих ўқитувчиси Муборак Нуриддинова, математика ўқитувчиси Гулчеҳра Тоҳирова, 115-мактаб илмий бўлим мудири Муборак Исаева, физика-математика фанлари кандидатлари Асқар Мирзаев ва Маъруф Исмоилов, техника фанлари кандидати Турдиев, химия фанлари кандидатлари Р. Ражабов ва Қаҳҳор Набиев...

Мактабимиз республикага танилди, — дейди Туроб ака Расулев, — бунда аввало 30 йил шу мактабга директорлик қилган Галя опанинг хизмати катта бўлса, қолаверса ҳар бир ўқитувчининг ўз ишига ўта садоқатидандир.

Аббос Ҳидоятов ҳам Туроб ака сингари маорифга бундан қирқ йил илгари икки йиллик ўқитувчилар институтини битириб келган. Ўз устида мунтазам ишлади. Медаль ва Фахрий Ёрлиқлар қаторида Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси, деган юксак унвонга ҳам сазовор бўлди.

Мактабнинг уч ўқитувчиси бугун олтмиш ёшда. Улар бугун юбилей дастурхонининг тўрида, қўлларида ўқувчилари, шогирдлари тутган қучоқ-қучоқ гул. Ортда эса шараф билан босиб ўтилган катта йўл. Учала юбилярга ижозатлари билан бир савол билан мурожаат этдик:

— Эртага синфга биринчи марта кирадиган ўқитувчиларга айтадиган гапингиз?

Мана уларнинг жавоби:

— Пухта билим бер! Бунинг учун аввал ўзингни имтиҳон қил, шундай билим ўзингда борми?

— Ростгўй бўл!

— Олдинда бўл! Болаларни эргаштир!

— Руҳан доим боладек пок бўл!

— Болага аввалам бор дўст бўл, сўнгра мураббий!

— Ҳар бир боланинг ўз иқтидори бор. Бунда иккиланма. Унинг иқтидорини кашф қила бил!

— Ўқитувчиман, демак ҳамма нарсани биламан дема — ўқи, ўрган. Вақти келса ўқувчинг сенга ўргатади. Бундан уялма.

— Ўзига нисбатан самимий дўст бўлган ўқитувчини ўқувчилар ўз онаси каби бир умр унутмайдилар. Оқ сут берган она билан, савод ўргатган ўқитувчи тенгдир.

— Қаршингда турган қора кўз эртага оламга танилган олим бўлиши мумкин. Шундай яшагники, у фан чўққисида туриб ҳам сени ўз устозим, деб билсин.

Сиз суратларда кўриб турган Галя Раҳматуллаева ҳам, Туроб Расулев, Аббос Ҳидоятовлар ҳам мана шу қоидага амал қилиб келаётган мураббийлардир. Бугунги ҳурмат, эҳтиромнинг самимийлиги ана шундан. Биз ҳам ўқувчиларга қўшилиб чин дилдан «Омон бўлинг, устозлар!» деймиз.

Раҳима ШОМАНСУРОВА.

ОСИЁ, АФРИКА ВА ЛОТИН АМЕРИКАСИ МАМЛАКАТЛАРИ КИНОФЕСТИВАЛИ · Тошкент-80

«ТОЖИКФИЛЬМ»: «РАҚСНИНГ ТУҒИЛИШИ»

Кинокартина сеҳрли рақс санъати сирлари билан таништиради. Бутун фильм давомида раққоса Малика Қаландарованинг янги рақсни ўрганиш жараёнидаги изланишлари, машаққатли меҳнати кўрсатилади. Картина сценарийси М. Пўлатова қаламига мансуб.

«БОЛАЛАР ДУНЁСИ»

«Болалар дунёси» фильмида ёш ҳаваскор рассомлар ҳақида ҳикоя қилинади. Уларнинг илк ижодий изланишлари, ички кечинмалари, куй-қўшиқ фонида ёрқин ифодаланган. Фильм сценарийсини Ю. Харламов ёзган. Картина оператори А. Тожиев. Мазкур ҳужжатли асар режиссёр Е. Кимёгарова раҳбарлигида суратга олинган.

«ТУРКМАНФИЛЬМ»: «ТУРКМАНИСТОН — БУГУН»

Кинофестивалда Туркманистон кино санъати усталарининг «Туркманистон — бугун» деб номланган кинsocherки намойиш этилади. Фильмни режиссёр Сапар Малланиёзов раҳбарлигида операторлар К. Чишиев, В. Гукасов суратга олишган. Киноочерк Совет Туркманистонининг саноати, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданияти ҳақида ҳикоя қилади.

«АМУ УЗРА КАМАЛАК»

Бу фильм Амударё ён бағрида яшаётган халқнинг ўзига хос қадимий санъати ҳақидадир. Картинада авлоддан-авлодга ўтаётган миллий санъат анъаналари, қадим шарқ табиати билан нечоғлиқ боғлиқлиги кўрасатилади. Томошабин Амударё атрофидаги ажойиб санъат усталари билан, уларнинг ёрқин ижод маҳсули билан яқиндан танишади. Фильм давомида Советлар мамлакатида чекка халқлар санъати камол топиши учун ҳам барча шарт-шароит муҳайё, деган фикр илгари сурилади.

Картина А. Чадаева сценарийси асосида режиссёр А. Герасимов раҳбарлигида яратилган.

Ш. ҲИДОЯТОВ.

ДОИМ ТАЙЁР!

Ҳар бир ўғил-қиз пионер сафига кирар экан, Буюк Ленин ғояларига содиқ қолишга, меҳнатсеварлик, ватанпарварлик, халқчиллик фазилатлари соҳиби бўлишга ваъда беради ва ўзининг жажжи қалбига садоқат ҳиссини жо қилади.

Бугунги пионерларнинг шодон, гулгун чеҳраларини кўриб туриб, доҳий номини улуғлаб келаётган пионер ташкилотининг босиб ўтган ёрқин йўли, шон-шуҳратларга тўла бой тарихига назар ташлаймиз.

Ёшлар 1930 йилларда коллективлаштириш даврини бошидан кечирди. Улуғ Ватан уруши йилларида партизан ота-оналари, комсомол ака-опаларининг матонатли кўмакдошларига айланди.

Шунингдек, ўзбекистонлик пионерлар ҳам четда турмадилар. Фашизмга қарши нафратга тўлган кенжа авлод ташаббус кўрсатиб, қамалда қолган, азоб-уқубатда ҳаёт кечираётган биродарларига 20 вагон мева, 23 миллион сўм пул тўплаб жўнатдилар. Улар тўплаган металломдан қурилган танклар колоннасининг жўнатилиши ҳам фронтга, душман билан жон олиб, жон берган фидокорларга берган улкан ёрдамлари эди.

Ҳозирги тинч-фаровон ҳаёт кечирилаётган даврда пионерлар янги-янги ташаббуслар билан чиқишмоқда.

«Бутун дунё пионерлари Ленин ишига содиқлар» маршининг барча маршрутлари бўйича дадил қадам ташлаётган 371096 ёшни ўз сафига олган областимиз пионер ташкилоти «Ўнг қанотлилар» номига эришиш учун курашмоқда. Ҳозирги кунда 4116 пионер отряди ва 286 дружина шу шарафли номни қозонишга муваффақ бўлди.

Мактаб пионерлари доҳиймиз В. И. Ленин ва унинг сафдошлари ҳаёти ҳамда фаолияти билан доимо қизиқадилар, уларнинг меросларини ҳавас билан ўрганадилар. Пионерлар қўли билан комсомол ёшларнинг революцион, жанговар ва меҳнат шон-шуҳратларини намоён этувчи 400 дан ортиқ мактаб музейлари, мингга яқин Ленин заллари ва хоналари ташкил этилди. Пойтахтимиздаги 219-мактаб ўқувчилари яратган музей бугунги кунда «Халқ музейи» номига сазовор бўлди.

Қардош республикалар ва социалистик мамлакатлар билан узвий муносабатда бўлиш, ёзишувлар, биргаликда қидирув ишларини олиб бориш каби тадбирлар интернационал дўстлик, қардошлик ипларини янада чамбарчас боғлаяпти. Область пионер ва ўқувчилар уйлари, саройлари қошида 33 та, мактабларда 988 изтопар командалар мавжуд. 11 мактаб ўқувчилари «Ўзбекистон чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа» жамияти коллективининг аъзоларидир. Бу кенжа авлод ер шарининг 45 мамлакатидаги ўғил-қизлар билан дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаб боряптилар.

19 МАЙ — В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ПИОНЕР ТАШКИЛОТИ ТАШКИЛ ТОПГАН КУН

Ҳамза райони ва Олмалиқ шаҳар изтопар пионерлари «Комсомол билети сенинг уйингда», «Олмалиқнинг содиқ ўғлонлари Ватанга содиқ қолдилар» шиорлари остида қидирув ишларини бошлаб юбордилар.

Башарият келажаги бўлган нури-дийдаларнинг эртанги ҳаёти бугундан бошланади. Ҳаётимизнинг янада гўзал, сермазмун бўлмоғи учун астойдил меҳнат қилмоқ керак. Доимо меҳнатни, меҳнаткаш инсонларни қадрлай билиш, ишчилар, колхозчи ота-оналар, ака-опаларнинг муносиб ўринбосарлари бўлишга интилмоқ зарур.

Пионерлар «аъло» ва «яхши» баҳоларда ўқиш билан бирга жамоат ишларида ҳам актив қатнашмоқдалар.

Пахтазорларда катталар билан бир қаторда туриб, уларга яқин кўмакдош бўлиш пионерларнинг шарафли шиорига айланган. Ҳар йили областимиз улкан «оқ олтин» хирмонига ўқувчилар ҳам ўзларининг муносиб улушларини қўшмоқдалар.

Областимиздаги барча илмий жамиятлар ва қизиқарли клублар ўқувчилар билим доираларини тобора кенгайиб боришида катта ўрин тутмоқда.

Пионер дружиналарида 530 фан бўйича тўгараклар ташкил этилиб, буларда 121000 ўқувчи иштирок этмоқда. Турли-туман тематик кечалар, конференциялар ва викториналарнинг ўтказилиши ўғил-қизларда билим олиш иштиёқларини тобора оширяётир.

Ёш ленинчиларнинг истеъдодларига ҳар тарафлама юксак эътибор берилаяпти. Бадиий тўгаракларнинг энг яхшилари республика ва область «Санъат байрами» конкурси, Ленин комсомоли мукофоти лауреати шарафига муяссар бўлмоқдалар.

282 минг пионер ҳарбий-спорт ўйини «Зарница»да иштирок этмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз фарзандларга доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Пионер ташкилоти таваллуд топган кунда Тошкентда азиз жигаргўшаларга янги пионер ва ўқувчилар саройининг тортиқ қилиниши бу меҳрибонликнинг яна бир ёрқин гувоҳидир. Доҳиймиз В. И. Лениннинг улуғ номи билан юритилажак саройда кино зали, шахмат-шашка клуби, ҳарбий-спорт ўйинлари, хореография машғулотлари, хор ва оркестр репетициялари ўтказиладиган заллар, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари бор. Бу миллий услубда қурилган муҳташам саройнинг чиройли безакларини кўрган кишининг қалби қувончга тўлади.

19 май куни пойтахтнинг Ленин майдонида ва барча районлар марказларида ёшларнинг намойиши бўлиб ўтади. Улар кенжа Ленинча авлод — октябрятларни ўз сафларига тантанавор қабул қиладилар.

Бўйинларига чўғдек порлаган Қизил галстук таққан ўқувчиларнинг шодон ўйин-кулгулари бутун мамлакатимиз бўйлаб баралла янграйди.

М. УСМОНОВА.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

КУМУШ КАМАР

Анҳор, Калковуз, Салор... Бу каналлар худди шаҳримиз белига боғланган кумуш камарга ўхшайди. Канал сувлари ёз бўйи неча гектар боғ ва роғларни обиҳаётга қондиради, қут-барака улашади.

Каналлар сувини тежаш ва оби-ҳаётдан рационал фойдаланиш мақсадида сув шоҳобчалар қирғоғини бетонлаштириш ишлари ҳозир қизғин давом этяпти. Бетонланган ариқлардан оқиб келаётган сув маданият ва истироҳат боғлари, оромгоҳлар, маҳаллалар, кварталлар томон тақсим қилиняпти.

Яқинда Анҳор канали бўйида иккита насос станцияси қуриб фойдаланишга топширилди. Мотор ёрдамида кўтарилган сув Октябрь ва Киров районларидаги янги тура-жойларни сув билан таъминлайди.

Бундан ташқари Собир Раҳимов райони боғларини суғориш учун учта қудуқ ковланди. Қудуқлардан тортиб олинаётган сув студентлар шаҳарчаси боғларига тараляпти.

ЁДГОРЛИКЛАР ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон халқлари тарихи музейи коллективи яхши туҳфа ҳозирлади. «Ўзбекистон» нашриёти музей ходимларидан — тарих фанлари кандидати Х. Содиқов ва илмий ходим Е. Цойнинг «Тошкентнинг революцион ва жанговар ёдгорликлари» китобчасини нашрдан чиқарди. Авторлар бу китобчада В. И. Ленин ва унинг сафдошлари билан боғлиқ ёдгорликлар ҳақида ҳикоя қиладилар. Шунингдек, Улуғ Ватан уруши мавзуидаги пойтахт ёдгорликлари ҳам атрофлича ёритилган. Мазкур китобча рус ва ўзбек тилларида оммавий тиражда нашр қилинди. Бу китоб пойтахт тарихини ўрганиш қизиққанлар учун яхши қўлланма бўлади.

М. ЗАРИПОВ.

МАҲОРАТ КЎРИГИ

«Юбилей» спорт саройида бўлиб ўтган сартарош ва косметологлар касб маҳорати Бутуниттифоқ V конкурсида тошкентлик усталар ҳам актив қатнашишди.

— Конкурсга қизғин тайёргарлик кўрдик, — дейди Тошкент терма командасининг капитани Ф. Иброҳимов. — Биз тренерлардан Л. Очилова ва Л. Вишневскийлар раҳбарлигида мусобақа шартларида кўрсатилган операцияларнинг турли вариантларини бажардик. Шунинг учун ҳам мусобақаларда муваффақиятли иштирок этмоқдамиз.

Биринчи кун сартарошлар мусобақаси бўлиб ўтди. Хотин-қизларнинг замонавий прическалари бўйича ўтказилган баҳсда ҳамшаҳарларимиздан Лариса Тутова иккинчи ўринни, Рихсивой Ўтбосаров эса учинчи ўринни эгаллади. Шу турда бўлиб ўтган косметологлар конкурсида ҳамшаҳаримиз Нейле Вайнтруп ҳам учинчи ўринни эгаллади.

Иттифоқимизнинг барча республикаларидан, Москва ва Ленинград шаҳарларидан келган ўз касбининг усталари ҳам маҳорат кўригида иштирок этишди.

Қ. ҒУЛОМОВ.

Спорт

«ОЛИМПИАДА-80» ФУТБОЛ ТУРНИРИ

Ватанимиз пойтахти Москва шаҳрида XXII ёзги Олимпиада ўйинларининг тантанали очилишига 63 кун қолди. Ҳозир бу катта спорт анжуманига қизғин тайёргарлик кўрилган. Футбол бўйича Олимпиада турнирининг финал қисмида қатнашувчи командалар қуръа ташлаш йўли билан группаларга бўлинди.

Турнирда 16 команда иштирок этади. Майдон эгалари — СССР терма командаси «А» группасида, ўтган XXI ёзги Олимпиада ўйинларининг чемпиони ГДР терма командаси «С» группада иштирок этишлари қуръасиз аниқланди.

Шундай қилиб, «А» группада СССР, Аргентина, Замбия, Марказий, Шимолий Америка ва Кариб денгизи мамлакатлари вакили, «В» группасида Чехословакия, Колумбия, Гана, Қувайт, «С» группасида ГДР, Испания, Жазоир, Япония, «Д» группасида Югославия, Норвегия, Коста-Рика, Ироқ терма командалари иштирок этишади.

Группалар ўртасидаги учрашувлар 20 июлдан 25 июлгача Москва, Ленинград, Киев ва Минск шаҳарларида ўтказилади. 27 июль куни эса чорак финал баҳслари бўлади. Москвада «А» группаси ғолиби билан «Б» группасида иккинчи ўринни эгаллаган, Киевда «С» группа ғолиби билан «Д» группада иккинчи ўринни эгаллаган, Минскда «Д» группа ғолиби билан «С» группада иккинчи ўринни эгаллаган, Ленинградда эса «В» группа ғолиби билан «А» группада иккинчи ўринни эгаллаган командалар учрашишади.

Ярим финал мусобақалари 29 июль куни ўтказилади. 1 август куни эса совринли учинчи ўринни эгаллаган коллектив аниқланади. Футбол турнирининг финал учрашуви эса 2 август куни бўлиб ўтади.

Олий лига командалари ўртасида мамлакат футбол чемпионатида кеча 6 учрашув бўлиб ўтди. Жумладан, «Пахтакор» ўз майдонида пойтахт автозаводчиларини қабул қилди. Бир кун аввал эса икки учрашув бўлиб, уларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Динамо» (М) — «Қайрат» — 1 : 1; «Локомотив» — «Черноморец» — 0 : 1.

Баскетбол бўйича Чиноз райони терма командаси мактаб ўқувчиларининг XXXI область спартакиадасида муваффақиятли иштирок этиб, бош совринни қўлга киритди. Терма командани мусобақаларга тайёрлашда район болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг тренери Геннадий Лининг хизматлари катта бўлди. Суратда: тренер терма команда аъзолари билан.

И. Портнов фотоси.

ЎЗБЕК ДЎППИСИ ОЛИМПИАДАГА

Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикаси коллективи корхонада ишлаб чиқарилаётган буюмларнинг турларини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш учун курашмоқда. Жумладан, ҳозирги кунда фабрикада 8 хилдаги дўппи савдо тармоқларига жўнатиляпти. Яқинда яна 2 нусхадаги дўппи ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Фабриканинг қўли гул усталари Ватанимиз пойтахти Москвада ўтадиган XXII Олимпиада ўйинларига муносиб совға тайёрлашга аҳд қилишди. Айниқса, дўппи тайёрланадиган цехда Олимпиадага юбориладиган маҳсулотнинг аъло сифатли бўлиши учун ўзаро меҳнат беллашуви қизғин давом этди. Яқинда Олимпиада белгиси босилган 92 минг ўзбек дўпписи Москвага жўнатилди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ 4-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА

бўёқчилар, сувоқчилар, бетончилар, монтажчилар, электр пайвандчилар, дурадгорлар, ғишт терувчилар, слесарлар.

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ 2-«ОТДЕЛСТРОЙ» ТРЕСТИГА

ойначилар, дурадгорлар, бўёқчилар, облицовкачилар, мармарчилар, сувоқчилар.

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади.

В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА

слесарлар, токарлар, фрезерчилар, парчинловчи-йиғувчилар, электромонтёрлар, слесарь-сантехниклар, монтажчилар, андоловчилар, никелчилар, темирчилар, қолипчилар, қуювчилар, хромловчилар, қурилиш ишчилари, шофёрлар, тракторчилар, бульдозерчилар, грейдерчилар, штамповкачилар, идиш-товоқ ювувчилар, газ пайвандчилар, монтажчилар.

БИЗНИНГ АДРЕСЛАРИМИЗ:

МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.

ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.

ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.

ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ — 2-квартал, 3-уй.

ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.

ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ — Ш. Руставели кўчаси, 38-уй.

КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.

КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 89-уй.

С. РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.

А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ — 22-квартал, 13-уй.

СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — район ижроия комитети, Совет Армияси майдони.

4-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИ профессионал ҳайдовчилар тайёрлайдиган КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар кундузи олиб борилади. Совет Армияси сафларида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган ва Тошкент шаҳрида доимий пропискада турувчи йигитлар қабул қилинади.

4-автотранспорт корхонасининг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (68-автобуснинг «4-АТП» бекати).

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Концерт. 10.30 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 11.00 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.30 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 12.00 — Музикали абонемент. 12.55 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 13.25 — Спортлото. 13.40 — Поэзия. 14.20 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Мизури. Бадиий фильм. 15.55 — Ҳайвонот оламида. 16.00 — Халқаро музейлар кунига. 16.55 — Жаҳон музейлари. 17.25 — Мультфильм. 17.35 — Сиёсий шарҳловчи. В. П. Бекетов сўзи. 18.05 — Концерт. 18.55 — 9-студия телетомошабинларга жавоб беради. 19.55 — Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Беш халқа. Бокс. Учрашув тугагач янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 Янгиликлар. 10.10 — Сўз кетидан сўз келар. 10.35 — Миниатюралар театри. 11.20 — Эшмат — фаришта. Бадиий фильм. 11.50 — В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилоти тузилган кунга. 12.20 — Ота-оналар университети. 12.50 — Шеърият билан учрашув. 13.40 — Концерт. 14.10 — Спорт кўрсатув. 15.10 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 16.20 — Мультфильм. 18.30 — Хунар-техника билим юртларида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси VI Тошкент халқаро кинофестивалида. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Комплекс механизациялаш. 22.35 — Умид. Бадиий фильм, 2-серия.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17|V да **Нодирабегим**, 18|V да **Уйланиш** (12.00), **Қиёмат қарз** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17|V да **Ур, тўқмоқ** (15.00), **Гулбаҳор қани** (19.30), 18|V да **Ур, тўқмоқ** (12.00), **Зеби-Зебона** (19.30).

РЕСПУБЛИКА «УЗСАНТЕХГАЗМОНТАЖ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТРЕСТИ ҚОШИДАГИ ОҚҚОВОҚ (Чирчиқ шаҳри) ва ТЕЛЯУСК (Олмалиқ шаҳри) КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КОЛОННАЛАРИГА

юкчилар, слесарлар, сантехниклар, пайвандловчилар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай ва ишбай-мукофотли.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕСЛАР:

Чирчиқ шаҳри, Железнодорожний кўчаси, 124-уй.

Олмалиқ шаҳри, Энгельс кўчаси, 1-уй.

«Тошкент ҳақиқати» редакцияси коллективи ва Тошкент область журналистлар ташкилоти Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг раиси З. И. Есенбоевга онаси Зулфия Бойназар қизи ЕСЕНБОЕВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Келес жунни дастлабки ишлаш фабрикасининг коллективи фабрика бошлиғи Суннат Маннонович МАННОНОВнинг вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335883, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325730.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 01995. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1607.